

Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!

DUBEN

1999

*"Zápas o duši" je otevřen autorům různých denominací.
Jejich výklad nemusí vždy nutně souhlasit se stanoviskem redakce.*

OBSAH

Úvahy o vzkříšení	1
Zastav se!	3
Ženy matky	4
Vztahy	6
O zkaženosti člověka	10
Ospravedlnění vírou	18
Naše vůle	18
Živý Kristus	20
Bohoslužba ve víru změn	21
Ještě jednou hudba	27
Instantní křesťanství	28
O neomylnosti	29
Svědectví o svědcích	30
Robinson Crusoe	37
Je třeba zabít Sekala	38
Napsali jste nám	40
Z Internetu	42
Trendy	42
Jak hospodaříme?	43

ÚVAHY O VZKŘÍŠENÍ

Pavel v 1. Korintským 15:3 píše, že předal "především" to, že **"Kristus zemřel za naše hříchy, byl pohřben a třetího dne byl vzkříšen podle Písem"**.

Vzkříšení má zásadní význam

V kontextu následujícího pojednání o smyslu Církve jako Kristova těla, o darech prorocství, jazyků a o řádu společných bohoslužeb je bezpodmínečně nutné mít na paměti, že některé věci mají zásadní, primární význam, zatímco jiné pouze sekundární. Prospělo by nám, kdybychom na věci sekundárního významu nahlíželi správným způsobem a nepodléhali převládající tendenci klást je na důležitější místo, než jim náleží. "Odlíšnosti" nebo různé priority by neměly tělo Kristovo rozdělovat ani být důvodem našeho vzájemného pohoršení (Římanům 14:1-13).

Vzkříšení určuje výlučnost našeho učení

Vzkříšení je, jak říká Pavel, skutečnost, na níž stojí naše víra. Uvěřili jsme na základě pravdy o vzkříšení, která je pro nás otázkou života a smrti. Mnoho našich bratrů a sester to okusilo doslova na vlastní kůži. Taková oddanost v našem životě vede ke stále většímu a většímu posvěcení a pevnému ukotvení v Písmu.

Vzkříšení dokládá pravdivost Písma

Pavel píše, že Kristus "zemřel podle Písem" a třetího dne vstal z mrtvých "podle Písem". Smiřující smrt Ježíše Krista byla předpovězena v Božím slově (Izajáš 53, Žalm 22) stejně jako Jeho

2 ZÁPAS O DUŠI

vzkříšení (Ž 16:10). Nikdy bychom neměli zapomínat na to, že vzkříšení je důkazem božství zmrtvýchvstalého Krista (Ř 1:3-4) a dokládá pravdivost a autoritu Písma.

Vzkříšení nebylo možné zatajit

Verš ve Sk 1:3 doslovně odkazuje na "spolehlivé důkazy" o vzkříšení. Mojžíšovu zákonu stačili na dosvědčení nějaké skutečnosti dva nebo tři svědci, ovšem zmrtvýchvstalého Krista vidělo při více jak deseti příležitostech dokonce 500 až 525 svědků a pravděpodobně ještě více. Na větší počet svědků se dá usuzovat, protože pokus Kristových odpůrců nalézt Jeho tělo skončil zjevným neúspěchem. Hrob byl prázdný.

Zavržená snaha kněží zatajit vzkříšení skončila fiaskem. Ani násilím nedonutil nikdo z představených žádného ze svědků odvolat, co viděl. Životy mužů, a zvláště Petra a Jakuba (Pánova bratra), z nichž oba pro svou víru zahynuli mučednickou smrtí, byly změněny způsobem, na který by sami ani nepomysleli a po kterém ani netoužili.

První Korintským 2:14 ukazuje, že nikdo nemůže uvěřit v Krista bez předchozího obživujícího působení Ducha svatého. A proto ani nepřeborné množství předložených důkazů nenahradí tuto předcházející milost.

Ale my můžeme plným právem čerpat povzbuzení z pravdy o prázdném hrobě, protože vzkříšení by obstálo u soudního důkazového řízení. A pokud ignorujeme tyto nezpochybnitelné důkazy, činíme tak ke své vlastní škodě.

Vzkříšení nám dává novou identitu

Pavel, když pojednává o vzkříšení, píše:

♦ ***...milostí Boží jsem to, co jsem, a milost, kterou mi (Pán) prokázal, nebyla nadarmo... (1 K 15:10).***

Dále poznamenává, že vše, čeho dosáhl, bylo pouze z Boží milosti, která v něm pracovala. Díky vzkříšení z nás byla, stejně jako z Pavla, sňata vina za hříchy (Ř 4:24-25). A naše identita je od základu určována Boží milostí. Jestliže

jsme s ním sjednoceni v Jeho smrti, budeme s ním sjednoceni i v Jeho zmrtvýchvstání (Ř 6:5).

Vzkříšení dává smysl utrpení

Pokud tento svět není konečnou stanicí, potud utrpení tohoto života se nemohou rovnat budoucí slávě (Ř 8:18), a přetrvávající těžkosti a oběti mají svůj smysl. Misionář Jim Elliot, který zahynul mučednickou smrtí v ekvádorské džungli, napsal:

"Neprohloupí ten, kdo se vzdá toho, co nemůže udržet, aby získal to, co nemůže ztratit."

Ale na druhé straně, pokud ke vzkříšení ve skutečnosti nedošlo, upozorňuje Pavel, že pak "jsme nejubožejší ze všech lidí. Avšak Kristus vstal z mrtvých" (1 K 15: 19-20), a proto také my vstaneme z mrtvých a dostaneme oslavená těla, která ponесou podobu nebeského (1 K 15:49).

Vzkříšení vyzývá k trpělivosti

v pronásledování

Vzkříšení dává důvod k trpělivosti v pronásledování. Byl to důvod, který motivoval Pavla v jeho boji s "šelmami v Efezu", jak je nazývá. Ať už se tento pojem vztahuje ke skutečným dravým šelmám v aréně, jak říká tradice, anebo k takovým lidem, jako byl kovář Alexandr (2 Tm 4:14) nebo zlatník Demetrios (Sk 19:23-28), Pavlovi bylo nadmíru jasné, co obnáší vytrvat tváří v tvář krutému pronásledování.

Vzkříšení podněcuje

k vytrvalosti v práci

V 1 K 15:58 nám Pavel připomíná, abychom pevně stáli, nedali se zvíkat a stále více horlili pro dílo Páně, protože víme, že díky vzkříšení naše práce v Pánu není marná. Žádná životní krize, ztráta ani pronásledování by nemělo otrástit jistotou naší víry. Za každou práci vykonanou pro Krista bez myšlenky na vlastní slávu je připravena odměna (Žd 6:10). Práce pro Pána nevyjde nazmar. Naprostá jistota o této odměně se rovná jistotě o vzkříšení!

- George Crawford - Grace Community Church, Calif. přeložila MaS

ZASTAV SE!

♦ ... A ty se na chvíli zastav, ohlášim ti Boží slovo. (1. Samuelova 9,27)

Ano, žijeme ve velmi uspěchané době. Kdykoliv mluvíme s lidmi věřícími i nevěřícími, slyšíme stále "spěchám, nemám čas".

Ale právě v této uspěchané době mám pro tebe, drahý čtenáři, slovo k zamyšlení.

Spěcháme, protože se chceme postarat o rodinu, dosáhnout nějakého cíle, věnovat se svým koníčkům, sloužit Bohu, zvládnout to i ono. Někdy nás ke spěchu vede jenom naše marnivost, jindy přehnané cíle, někdy cíle lidumilné a myslíme si, že i Bohu milé. Byl bych však velmi rád, abychom se právě teď, v této chvíli pozastavili. Drahý čtenáři, až dočteš tento článek, zastav se a udělej si čas k zamyšlení.

V dnešní době rodiče velmi často spěchají, protože jsou oba nějakým způsobem angažováni v podnikání či jiném zaměstnání, potřebují vydělat peníze, protože mají děti a chtějí se o ně postarat.

Je skutečně pravda, že Bůh nařídil rodičům starat se o děti. Neokrádáš však náhodou právě spěchem svoje dítě o to nejzávažnější, co mu můžeš dát - o obecenství s ním? Drahý bratře, neničíš své manželství tím, že ve snaze zajistit dostatek finančních prostředků nemáš čas slyšet a vnímat manželku?

Drahý bratře, drahá sestro, často si ničíš obecenství s Bohem tím, jak moc se ze své vlastní síly a své vlastní představy o tom, jak má služba Bohu vypadat, snažíš Bohu sloužit, získávat pro Něj duše. Děti by velmi často oželely mnohou drahou hračku, kdyby měly u sebe rodiče, kteří je mají rádi, naslouchají jim a věnují jim pozornost. Stejně tak manželský partner by rád mnohé vyměnil za pravé obecenství.

Vratme se však k tomu nejdůležitějšímu. Bible na jednom místě píše, že **Bůh žárlivě touží po duchu, kterého do nás vložil.** Máš čas se Mu věnovat?

Máš čas naslouchat Duchu svatému, nebo pro samou službu Jemu, pro mnohé aktivity, nemáš pro Něj čas?

Drahý bratře, sestro, přáteli, uvědomuješ si, že Bůh může nazvat svévolníkem i člověka zabývajícího se těmi nejušlechtilějšími cíli a záměry? Na čem tedy Bohu záleží nejvíce? Na tobě samém, na obecenství s tebou. Měli bychom si uvědomit, jak velkou hodnotu má pro Boha právě to, zda si umíme na Něj udělat čas, vnímat, slyšet Ducha svatého. On je ten, kdo chce konat své dílo a použít si nás jako nástroje. Máme však na to čas?

Viděl jsem už mnoho lidí, kteří pracovali do úmoru, ale bylo by třeba se zeptat: Chce to Bůh? Chce Bůh to, co děláš? Chce Bůh, abys stál právě tady na tomto místě a konal právě toto dílo?

Ty se na chvíli zastav. Přemýšlej, zvažuj a dovol Duchu svatému, aby se tě dotýkal. Je to Bůh, kterému na tobě záleží, který tě miluje, ale to hlavní, co od tebe chce, je mít s tebou obecenství. Ano, On chce, abys pracoval, ale On chce pracovat skrze tebe.

Saul hledal oslice a našel království. I my hledáme, chceme to nejlepší, i my toužíme jít, abychom našli to nejlepší. Chceme splnit úkoly, které nám byly svěřeny, jako chtěl Saul nalézt oslice svého otce. Prošel jednu zemi, druhou, třetí, ale nikde nebyly. Byl vyčerpán, bez jídla a peněz.

Možná si také připadáš vyčerpán, bez všeho, ale pak je nejlepší čas zastavit se. Je tady Bůh, který se s tebou chce setkat. Modlíme se za naše blízké, bojujeme za spasení našeho národa, ale my nikoho nespasíme. Snažíme se o šíření evangelia, aktivně pracujeme i v sociální oblasti, to vše je potřebné, ale nejdůležitějším vždy znovu a znovu zůstává - a máš čas se zastavit?

Eliáš následoval Hospodina, byl věrný, ale když se dostal do těžké situace, utíkal před Jezábel, protože mu šlo o život. S Jezábel nebyly žerty. A když uštván, unaven, znechucen chtěl zemřít, přišel konečně na Boží

4 ZÁPAS O DUŠI

horu Choréb a tam se ho Bůh zeptal: *Co tu chceš, Eliáší?* Jinak řečeno, kde je své místo, kde tě chci mít?! A Eliáš vysvětloval Bohu, jak strašně těžká situace je v Izraeli.

"Bože, už jenom já. Máš už posledního člověka v Izraeli. Už zůstávám jenom já, víš to, Bože?" A jak zní Boží odpověď? Vrať se, tvé místo není na hoře Choréb, ale v Izraeli. Tam učiníš to, co ti teď říkám, a na závěr - ještě jsem si zachoval sedm tisíc těch, kteří nesklonili kolena před Baalem. Eliáší, ty toho nevíš!

Ano, i my se velmi často potřebujeme zastavit ve svém zápase a shonu, abychom se postavili před Hospodina, kde se najednou dozvídáme - ale ono to tak není, ono to vypadá jinak. Když se takto dokážeme postavit před Hospodina, dozvíme se, co je třeba dále zařídit a vykonat.

- *Váš bratr Rudek, Život v Kristu 9/98* -

ŽENY MATKY

Otázka: Jak se má zachovat žena - matka jako křesťanka: má zůstat doma a pečovat o rodinu, nebo má jít do zaměstnání vydělávat peníze a také se trochu realizovat?

6. ledna 1998 otiskl Tachovský deník výsledky průzkumu na školách tachovského okresu. Ankety se zúčastnilo 4264 respondentů, děti ze 3. až 9. tříd základních škol. Výsledky ankety jsou alarmující. Děti kouří, pijí alkohol a berou drogy. Připomínám, že tachovský okres je pohraniční okres bez velkých městských aglomerací, jeho obyvatelé žijí v menších městech a na vesnicích. Přesto jsou zde již 133 dětí, které okusily drogu, 42 dokonce vícekrát. Průzkum objevil i další alarmující skutečnosti. 425 žáků přiznalo, že ve škole šikávají spolužáky, objektem šikany se cítí 694 žáků. Takřka každé 10. dítě napsalo, že se cítí být nešťastné. Tyto děti uvedly, že v případě velkých starostí se nemají na koho obrátit o pomoc, pro-

tože nikoho nemají. Téměř 5% dětí se nezapojuje do žádné mimoškolní činnosti, nesportují, nehrají si s vrstevníky. Jsou to děti, které uvedly, že "nedělají nic".

Před několika dny ke mně do Centra, v němž pracuji, přišlo několik devětáctáků. Byl jsem v jejich třídě na přednášce o humanitární pomoci. Na první pohled suverenní mládež, z níž na vás občas jde strach. Moji noví přátelé tráví většinu času poflakováním po náměstí, kouřením, někteří už začali se sexem. Jaké jsou jejich rodiny? U většiny z nich rozvedené. Snad jen jedna dívka pochází z relativně harmonického prostředí. Všichni trpí nejistotou, že je jejich rodiče nemají rádi.

Tyto děti pocházejí z nevěřících rodin. Jsou na tom ale děti z věřících rodin lépe? Kdo si myslíte, že ano, dovolte mi otázku: Jak to víte? Z kontaktu s mnoha dětmi z křesťanských rodin vím, že se mnohdy nacházejí ve velmi těžké situaci. Prožívají prakticky totéž, co jejich nevěřící vrstevníci, ale k tomu jsou ještě zatíženi obrovskými výčitkami svědomí, neboť vědí, že mnoho z toho, co dělají, je hřích. Mladí lidé velmi často odcházejí z církve do světa proto, že jsou přesvědčeni o tom, že je Bůh pro jejich hříšnost odmítá. V církvi, ale hlavně v rodině, se nenajde nikdo, kdo by je v jejich zápasu podepřel. Mnohdy rodiče ani netuší, že jejich dospívající dítě prochází hlubokou a těžkou krizí. Jak je to možné? Mezi rodiči a dětmi existuje velmi často propast. Vážne komunikace, rodiče na děti nemají čas.

Tím se dostávám k jádru tohoto zamyšlení. Co vlastně rodiče a hlavně matky dělají? Jak plní svůj hlavní úkol, který jim dal Bůh, jak o tom čteme v Bibli? Pavel píše:

♦ *Žena bude zachráněna skrze rození dětí, setrvají-li ve víře, lásce a posvěcení spolu se střízlivostí. (1. Timoteovi 2,15).*

Jinými slovy: smysl života ženy je ve výchově dětí, v tom, že je přivede

k Bohu. Zde nejde o záchranu či spase-
ní pro věčnost, ale o záchranu zde
v čase. Ve stejném listě mluví Pavel
o vdovách. Vysoce hodnotí tu, jejíž
aktivní život vykazoval následující čin-
nosti:

♦ *Je známá dobrými skutky, vychovala
děti, byla pohostinná, umývala nohy
svatým, pomáhala lidem v tísní, šla
za každým dobrým skutkem.*

(1. Timoteovi 5, 10)

Není zde ani slovo o tom, že udělala
kariéru, vystudovala vysokou školu a
získala doktorát. Nečteme o společen-
ském úspěchu, o tom, kolik měla ma-
jetku a pod. Řeč o výchově dětí zde
však je.

Emancipace - jak zvláštní slovo.
Slovník říká, že znamená osvobození,
vymanění, zrovnoprávnění. K jak straš-
nému nedorozumění v průběhu našeho
století došlo! Ve jménu zrovnoprávnění
žen byly ženy zbavovány své role, role
matek, strážkyní rodinného krbu, role
stabilizujícího základu rodiny. Ženy
odešly do zaměstnání, ale jejich role
nikdo nepřevzal. Jesle a školky jsou
spíš odkladištěm dětí, nemohou nahra-
dit působení matek. Už slyším námitky
- drahota, nezvládáme, nemáme peni-
ze... Jistě, někdo je opravdu v těžké
situaci. Ale:

① **Co jíme?** Vzpomínám na dětskou
písníčku: "*Hrách a kroupy, to je hloupý,
to my máme každý den, ale buchty
s povidlama jenom jednou za týden*".
Kdy jsme měli naposled hrách a krou-
py? Nejíme častěji ty buchty "s povidla-
ma"? A co salámky, šunčičky, sladkos-
ti, lahůdky a různé jiné dobroty? Nestal-
y se pro nás samozřejmostí, a to do té
míry, že bychom si udrželi standard
v jídle, odejde raději matka od dětí do
zaměstnání?

① **Jaký je náš byt?** K čemu jsou
nám obývací pokoje? Abychom se měli
kde dívat na televizi? Scházíme se jako
rodina alespoň u stolu? Nasloucháme
dětem? Nejsou i naše požadavky na
bydlení a přepych někdy zbytečné?
Je-li cenou za pěkně vybavený byt

zaměstnaná matka, je to cena příliš
vysoká.

① **Kde ženy pracují?** Pracují sku-
tečně pouze nezbytnou dobu, aby
pomohly domácím rozpočtu? Není
jejich práce někdy seberealizací, útě-
kem od plotny, křiku a kňourání dětí?

Promiňte, že tolik provokuji. Víím, že
věc není tak jednoduchá. Nechci ale
dělat nějakou sociologickou analýzu
jevu. Vlastně jsem chtěl jen upozornit,
že tento problém existuje a že odpo-
vědnost za jeho řešení nese každý
z nás - nejen ženy, ale především jejich
muži. Vždyť muž je hlavou ženy, on ji
má podírat a povzbuzovat, aby zvlá-
dala svou Bohem danou roli. Jak často
ale právě v tom muži selhávají!

Morálka a hodnotový systém dnešní
mladé generace prochází hlubokou
krizí. Za tento stav neseme ale odpo-
vědnost my, rodiče. Nevymlouvejme se
na školu, kamarády, okolnosti, drahotu,
zlou dobu.

Ano, jsou rodiny, které žijí nadoraz.
Muž je nezaměstnaný, rodinu živí žena.
Rodina může být zatížena půjčkou,
protože i malý byt je drahý. Faktem ale
zůstává, že i mnoho dětí žije nadoraz.
Chybí jim citové zázemí a jistota lásky
rodičů, matky především. Ne v každé
rodině může žena zůstat s dětmi doma.
Pokud však chodí do práce, měla by si
uvědomit, že je to nenormální stav,
neboť normální je, aby pečovala o děti.
A především by si to měl uvědomit její
manžel.

Kéž by bylo více žen, které budou
schopny se naplno věnovat rodině a
výchově dětí! Kéž by bylo více mužů,
kteří v tom budou své ženy povzbuzo-
vat! Kéž by bylo více šťastných a citově
vyrovnaných dětí!

- Petr Vaďura -

**Ušlechtilá žena se drží cti,
kdežto ukrutníci se drží
bohatství. (Příslaví 11, 16)**

VZTAHY - NEJBOLAVĚJŠÍ ÚZEMÍ

Název této série snad ani nemusím obhajovat. Všichni to víme. Mezilidské vztahy jsou tím nejbolestnějším místem v naší společnosti. Problémy jsou na všech úrovních. V manželství, v rodině, na pracovišti, ve vládě, v církvi a hlavně ve vztahu k Bohu. Proto v několika pokračováních probereme nejdůležitější podmínky vztahů a důvody selhávání. Odpovědi budeme hledat opět jen v Božím slově. Věřím, že skrze své slovo s námi bude Pán Ježíš jednat.

Úcta v manželství

- ◆ **Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu je stvořil. (Genesis 1,27)**

Naše vztahy mají odrážet obraz Božích vztahů a je pro lidstvo kritické. Skutečnost, že dnes je tomu jinak, nemůžeme popřít. Proč muž a žena, které stvořil Bůh, aby byli jeho obrazem, jsou na konci 20. století obrazem kohokoliv jiného než svého Stvořitele? Proč se víc než 50% manželství rozvádí? Proč vztahy těch nejbližších mají tak daleko do Boží lásky? Proč společnost hledá řešení pro partnerský vztah homosexuálů? Kde se to všechno vzalo? Přišlo to ze dne na den?

Budeme-li hledat odpověď v Písmu, musíme začít od základu.

Písmo svědčí o tom, že původní muž i původní žena byli dokonalí. Po jejich společném pádu - neposlušnosti vůči Božímu varování - dokonalost ztratili. V této tragické situaci milující Bůh zasáhl tím, že muži i ženě určil specifické poslání a skrze toto poslání zaslíbil i budoucí příchod Spasitele (Gn 3, 14-19). Muž má v potu tváře dobývat zemi, svět. Neznamená to, že musí být jen zemědělcem, ale svou prací podmaňuje fyzický svět. Znovuzrozený muž má svět dobývat pro Boží království.

Žena mu má být pomocnicí, ale zároveň i ona má svůj jedinečný úkol, a to je v bolesti přivádět na svět novou generaci. V takové bolesti, jakou si muž nedovede ani představit (Gn 3. kap.). Samozřejmě nemám nic proti zmírňování těhotenských i porodních bolestí, nicméně přivádět děti na svět, pečovat o ně a vychovávat je - to není jednoduchá záležitost.

Proč Bůh dal lidem po pádu takové těžké úkoly? Byl v tom nějaký záměr? Domnívám se, že ano. Bůh zná člověka až do posledního zákoutí jeho srdce. Od okamžiku, kdy hřích vstoupil do života lidstva, muž i žena potřebují mít každý něco nenapodobitelného, co způsobí, že i ve své hříšnosti budou na sebe odkázáni a budou si jeden druhého vážit.

Úcta je základním prvkem dobrých vztahů. Úcta je forma lásky projevená obdivem a respektem, vědomím, že na tohle sám nestačím a potřebuji toho druhého.

Žena má vidět mužovy schopnosti, obdivovat je a vážit si jich. Naproti tomu muž, který je silnější než žena, ale dost těžce snáší fyzickou bolest, nemá přehlédnout, že pokračování jeho života je možné jen přes dočasné utrpení a krev jeho ženy. Tak to rozhodl Bůh. Muž a žena zhřešili a začali jeden druhého obviňovat. Bůh tedy způsobil, aby se navzájem potřebovali, a tím jim nabídl příležitost obnovovat opět denně vzájemnou úctu.

My jako moderní lidstvo jsme Boží rovnováhu zcela narušili. Bystrá žena dosáhla všech možností, jak se vyrovnat muži. Není dnes snad už ani jedno povolání, které by žena nemohla vykonávat, pokud se pro ně rozhodne a vydá úsilí, aby toho dosáhla.

Ale nejen to. Moderní věda způsobila, že žena už ani otěhotnět nemusí skrze fyzický styk s mužem. Dítě je možné počít ze zkumavky a v Brně se takto děti počínají prý jako na běžícím pásu. Zatím kvůli neplodnosti (především neplodnosti mužů), ale co bude

dál? Zdá se, že žena nebude potřebovat muže vůbec k ničemu (nejvýš tak k otevření konzervy).

Žena se pokusila (samozřejmě s jeho pomocí) muže dohnat a nahradit ho a podařilo se jí to. Feministické hnutí na Západě je toho dokladem. Mužovo možné se stalo i ženiným možným, a oběma najednou ubyl původní přirozený zdroj úcty.

S mužem však je tomu jinak. Muž ať dělá, co dělá, není schopen nechat si vložit do svého lůna ženské vajíčko a porodit dítě. Není a nikdy nebude. To by přestal být mužem. **Zatímco ženina domýšlivost postavená na základě jejich úspěchů velice vzrostla, mužské sebevědomí na základě ženských úspěchů značně pokleslo.**

Možná jste takto nikdy nepřemýšleli, ale svět jde tímto směrem. Čím víc je žena soběstačnější, tím méně úcty muži poskytuje, protože už k němu nepotřebuje vzhlížet. Muž jí to vrací, také on si ženy přestává vážit, ale spolu s tím odkládá i zodpovědnost, kterou za ženu před Bohem nese. Však ona si poradí sama. Protože muž potřebuje mít za někoho odpovědnost, byl tak stvořen, je ochoten navazovat hluboký vztah s mužem - "přítelem". Ten ho alespoň neponižuje. Se ženou je to podobné. I ona si často daleko víc rozumí s přítelkyní než s protivným manželem. Právě o tomhle mluví první kapitola listu Římanům. Vyměnili jsme Boží pravdu za lež, klaníme se výmyslům stvoření místo Stvořiteli, a proto nás Bůh nechává na pospas našim hanebným vášním (Ř 1,25). To se pak projevuje naprosto ve všech oblastech života a tímto směrem půjde svět stále více. ALE NE MY!

My nesmíme jít tímto směrem:

- ◆ *Hle, přichází ten den hořící jako pec, a všichni opovážlivci a všichni, kdo páchají svévolností, se stanou strništěm... (Malachiáš 3,19)*

Projev úcty muže k ženě a ženy k muži je Pánův příkaz. Není to jen nějaký benevolentní návrh.

- ◆ ***Stejně tak i muži, když žijete se svými ženami, mějte pro ně porozumění, že jsou slabší, a prokazujte jim úctu, protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života. Tak vašim modlitbám nebude nic překážet (1. Petrův 3,7)***

Jakmile muž přestane vnímat, že žena je slabší (a ona je, když to říká Boží slovo) a přenechá jí vedoucí roli, automaticky se připravuje o ženinu úctu. On sám k ní také úctu ztrácí, ale navíc stojí překážka mezi ním a Bohem. Cítíš-li se, bratře, slabý v modlitbách, v Duchu svatém, bez Jeho pomoci a bez valného životního úspěchu, začni sledovat svůj život tímto směrem. Tady je zřejmý kořen tvé slabosti.

- ◆ ***A tak každý z vás bez výjimky ať miluje svou ženu jako sebe sama a žena ať má před mužem úctu (respekt - bázeň) (Ef 5,33).***

I my ženy máme příkaz Páně pěstovat úctu, přímo respekt vůči manželovi. Příkaz je příkaz. Na příkaz nelze odpovídat jinak než oním: *Rozkaz, Pane! a jít a příkaz plnit.*

Veškerá slabost křesťanstva pramení z neposlušnosti Božích příkazů. Všechna Boží nařízení jsou krásná, jejich plnění přináší člověku radost a slast, ale z nějakého nepochopitelného důvodu i my znovuzrození křesťané nechceme Boží slovo poslouchat, jen diskutujeme a jsme z toho tak slabí, že se téměř vůbec nelišíme od nevěřících. Dávno nejsme solí země, ani světlem světa a naopak v hnilobě, zápachu a tmě, která se šíří kolem nás, jsme schopni se téměř poztráčet. My, kteří jsme byli vyvoleni, abychom konzervovali svým životem dění kolem sebe, abychom svítili jako světlo, které odstraňuje tmu. Vraťme se k Pánu! K jeho příkazu úcty v manželství. Učiňme pokání z manželské neúcty a úctu začněme žít. Jak praktikovat úctu?

- ✓ *Nech partnera mluvit a domluvit!*
- ✓ *Naslouchej mu pozorně!*
- ✓ *Když kladeš otázky, nemají být provokativní, jízlivé, vyčítavé!*

8 ZÁPAS O DUŠI

- ✓ *Úcta projevuje uznání slovy přímo do očí.*
- ✓ *Úcta projevuje uznání i před cizími lidmi.*
- ✓ *Úcta nikdy nepomlouvá.*
- ✓ *Úcta projevuje péči.*
- ✓ *Úcta se vždycky zastane. I kdyby byli všichni proti tvému partnerovi a i kdyby měli pravdu, stůj za ním. Jste jedno tělo. Tato pravidla platí jak pro muže, tak pro ženu.*
- ✓ *Žij Boží slovo a začni úctou k partnerovi.*

Manželé - nejlepší spojenci ve společném díle

Když jsem při jednání parlamentu o legalizaci homosexuálních a lesbických partnerských vztahů zoufale volala k Pánu Ježíši a ptala se ho, zda se poslanci dočista zbláznili a ztratili i poslední zbytky zdravého selského rozumu, odpověď jsem našla v Písmu - prvotní příčina všech těchto zmatků je v totálním nepochopení manželství. Apoštol Pavel sám mluví o jednotě manželství jako o tajemství, a toto tajemství vztahuje na Krista a církve. Tak jak silná je jednota Ježíše Krista s jeho církví, tak silné je pouto mezi mužem a ženou, kteří spojí svůj život.

♦ ***Jdi, jez svůj chléb s radostí a popíjej své víno s dobrou myslí, neboť Bůh již dávno našel zalíbení v tvém díle. Tvé šaty ať jsou v každé době bílé a tvá hlava ať nepostrádá vonný olej. Uživej života se svou ženou, kterou sis zamiloval, po všechny dny svého života. To je ti pod sluncem dáno po všechny dny tvé pomíjivosti, to je tvůj podíl v životě, při tvém klopotném pachtění pod sluncem.***
(Kazatel 9,7-10)

Božím záměrem bylo vytvořit silnou jednotu, odrážející Boží charakter. Jestliže dva mladí lidé, dokonce i nevěřící, jen trochu poslouchají vnitřní hlas srdce, to vnitřní chvění jedinečnosti, potom se zpravidla sejdou dva jedinci - muž a žena, kteří se navzájem doplňují.

Pokud bychom spojili tyto vlastnosti k jednomu dílu, byli bychom mocní. Místo toho třístíme své síly do různých zaměstnání a činností. Začalo to technickou revolucí v minulém století a u nás to zpečetil komunismus jako něco neměnného a povinného. Každý den se uměle rozdělujeme, abychom zastávali těžké a zodpovědné funkce. My ženy pod touto prací padáme únavou, muži naopak musí zaměstnávat cizí ženy na vykonávání určitých úkolů. Proč se vlastně ženíme a vdáváme, když pak své síly nespojujeme? Spojujeme pouhé peníze a sex? Není to málo? Jen spojené síly přinášejí hloubku vztahů i díla. To je jednota. Byli jsme uměle roztrženi, ale nemáme to přijmout jako normální, protože všechno lze napravit, budeme-li chtít.

Boží slovo říká: *Užívej života se svou ženou, kterou sis zamiloval, po všechny dny svého pomíjivého života....* My ve slově "užívej" slyšíme chvíli lásky denně a dva týdny dovolené za rok. Tak nás zotročili. Bůh si naopak přál, abychom se užili po všechny dny. Jako dva, které On spojil od svatby až do smrti. Ve dne v noci. Jsme spojeni ke společnému dílu, abychom prožívali potěšení a plnost vztahu. Jak krásné věci nám nabízí náš Pán. Jak nádherný podíl pod sluncem ve dnech naší pomíjivosti a v klopotném pachtění.

Za komunistů jsme nesměli pracovat společně jako manželé a pro mnohé to začalo být pohodlné, protože muž je přirozenou korekcí vlastní ženy a žena korekcí vlastního muže. Když muž nechce odložit své slabosti, utíká od své ženy. Když žena nechce odložit své slabosti, prchá od manžela.

Naše oddělená pracoviště nám umožňují válet se ve svých hříších a sobectví, a proto jsme tak slabí, nemocní a plní mdloby. Jak moc jsme odděleni od sebe, tak moc jsme odděleni od Něho, od Pána Ježíše Krista. Je to tvrdé slovo a já se ho lekám. I my s manželem pracujeme spoustu hodin denně každý jinde.

Vytváření společného díla prohlubuje lásku, upevňuje vztah a buduje úctu. Samozřejmě, že potřebujeme mít Ježíše Krista uprostřed našeho vztahu. A pak se trojitý provázek nepřetrhne.

Prorazit bariéru po padesát let zaje- tých norem není vůbec jednoduché. My starší do toho musíme vložit veškerou energii i víru, ale mladá generace má velkou šanci.

Chtěla bych velice povzbuzovat mladé lidi, mladá manželství, aby hledali společný životní cíl ve všech oblastech. Jak v oblasti duchovní, ve službě, tak i v oblasti tělesné a fyzické, včetně společné práce.

Samozřejmě, že různá životní období přinášejí různé situace. Když jsou děti malé, je situace jiná, než když dorůstají, dospívají nebo jsou dospělí. Pokud jsou děti malé, je úkolem mladé paní být často víc psychickou posilou man- žela, než praktickou pomocnicí. Budováním rodinného zázemí žena pomáhá muži poznat, jak důležité je jeho místo manžela, otce a kněze rodiny. Ale postupně může a má dojít k úplnému splynutí i v praktické oblasti. Je to jistě ideál, ale proč se nepokusit naplnit právě ideál.

♦ **Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať jsou si věrni, neboť neřestné a nevěrné bude soudit Bůh.** (Židům 13,4)

Nezapomeňme, že Pán Ježíš přijde ještě jednou a oťese nebem i zemí. Ten den přijde jako hořící pec a my musíme být čistí, abychom obstáli. Podíváme-li se na kteroukoliv zprávu ve sdělovacích prostředcích, vidíme, že jsme na počátku porodních bolestí. Jak dlouho ten porod bude trvat, není podstatné. Podstatné je, že porodní bolesti se stupňují a abychom je vydrželi, musíme žít jako žil Ježíš tady na zemi. Nemáme jinou možnost.

Znamená to, že naše vztahy s bližní- mi budou takové, jako byl Ježíšův vztah s Otcem a s lidmi. V první řadě potřebu- jeme obnovit manželský a rodinný život i včetně rodinného podnikání. My neob-

novujeme tyto vztahy kvůli ziskuchtivosti, sobeckým vášním, modlářství a pýše. To dělají pohané. My obnovujeme rodinu proto, abychom žili lásku podle příkazů Pána a byli rozumní, strážliví, stále pohotoví k modlitbám a mohli sloužit dary, které jsme přijali. (1 P 4. kap) Svět se bude manželství a rodině stále víc vysmívat, kdežto Ježíšova nevěsta bude v manželství prožívat vztah Pána Ježíše s církví. Pokud se ovšem jako jednotlivci poddáme.

Dokud nevytvoříme silná manželství, nevytvoříme ani harmonické rodiny, natožpak dobře fungující obecenství křesťanů. Opravdu pevná manželství stojí jen na lásce, oddanosti a úctě, která vyvěrá z lásky, oddanosti a úcty vůči Ježíši Kristu.

Abych se vrátila k původní otázce vztahů. Země, povolující a uzákoňující jakékoliv formy homosexuálních a lesbických vztahů, jsou země s nejvíce narušeným manželským a rodinným životem. My křesťané víme, že homosexu- alita je ve své podstatě následek odpadnutí od Boha. Jediným lékem proti všem nepravostem je návrat ke Kristu do všech důsledků.

♦ **Tvé šaty ať jsou v každé době bílé a tvá hlava ať nepostrádá vonný olej. Uživej života se svou ženou, kterou sis zamiloval, po všechny dny svého pomíjivého života.** (Kazatel 9,8-9)

Návrat ke Kristu začíná v manželství a přes rodinu se dostává do celé společnosti. Budeme-li žít v silných a har- monicky krásných manželstvích, pevně spojených Ježíšovou láskou, budeme přirozeným způsobem, dokonce i bez peticí, vytlačovat hřích ze své země. Naopak, jsou-li naše manželství stejně mdlá jako manželství světa, můžeme demonstrovat, ale hřích bude dál vládnout. Nebojme se vrátit se k původnímu Božímu plánu užívání si života se svou ženou, což je nám dáno jako podíl nebeského království.

Příští pokračování o vztahu k dětem
- Marika Frydrychová -

O ZKAŽENOSTI ČLOVĚKA

Před časem jsem dostal dopis, v němž mi pisatel vytýká několik doktrín, týkající se problému "**dědičného hříchu**" a hříšné podstaty člověka. Cituji:

Začátek citace:

Termín "hříšná podstata" se objevuje už v názvu článku, a je značně oblíbený u luteránů, zatímco odborníky na dědičný hřích jsou, pokud vím, katolíci. Autorovi článku jsou tyto termíny východiskem. Kromě "hříšné podstaty" a z ní vyplývajícího "dědičného hříchu" tak "obohatili" svět např. o pojem "transsubstanciacie". S Biblií tyto myšlenkové konstrukce mají společné téma, nikoliv však ducha."

Konec citace.

V dopise se dále píše, že křesťané převzali "podstatu" a "nahodilost (případek)" téže věci od Aristotela.

Jak jsem pochopil, snad se nemýlím, pisatel dopisu popírá, že by hříšná "podstata" - neodolatelné sklony hřešit, přecházela dědičně z rodičů na děti. Jestliže má pisatel pravdu, potom se člověk rodí mravně neutrální, a teprve život a prostředí v němž uplatňuje svoji vůli a volbou dobra nebo zla z něj vytváří člověka dobrého nebo zlého.

Víme, že komunikace je vždy největší překážkou dorozumění. Velmi často, když dva řeknou totéž, mají na mysli něco zcela jiného. Lidé rozumí stejným slovům podle svého, a než si mohou vzájemně upřesnit názvosloví, jejich emoce je rozladí natolik, že ztratí zájem o další dialog a porozumění.

Někdo namítne, že je zbytečné se o takových věcech dohadovat, že to není podstatné. Říkají: "nám stačí jednoduchá víra". Jenže odpověď na takové otázky mění zásadně pohled na Boha i člověka. Kromě toho, křesťan by měl přemýšlet, rozjímat, zkoumat Biblii, aplikovat poznání a nechat se především vést Duchem svatým ke stále hlubší pravdě. Jen tak jsou Boží děti

posvěcovány, rostou ve víře a dospívají v poznání.

Dopis čtenáře pokračuje, že *člověk nedědí specifické hříchy svého otce nebo matky*. S tím souhlasím, a dodávám, že ani za ně nemůže nést odpovědnost - jen jisté následky.

Co je hřích? Původní význam má kořeny v lukostřelbě a znamená minout cíl - terč. *Netrefit* se také může znamenat něco pokazit, začít a nedokončit, zapomenout, ztratit, zbloudit aj. Především však míváme cíl, ke kterému jsme byli stvořeni - milovat svého Stvořitele. Nemilujeme-li Boha z celého srdce, myslí a síly, a svého bližního jako sebe sama, míváme všech deset přikázání. Minout cíl, k němuž jsme byli stvořeni, je naprostý duchovní propad.

Vysvětleme si tedy pojem "**naprosté zkaženosti člověka**". Takové prohlášení zní negativisticky a odpudivě, obzvláště, když za hříchem zkažené osobnosti dosadíme sami sebe a své nejbližší. Všichni jsme ochotni přiznat si určité charakterové nedostatky; ale úplnou zkaženost? Znamená to, že i novorozeňata jsou dědičně postižena a mají v sobě vrozené zlo? Existuje vůbec lidské dobro? Jistě! Vždyť, když přijdu na návštěvu, věřím, že mi hostitelka nenasype jed do kávy. Věřím pilotovi, že má smysl pro odpovědnost a nerozhodne se přistát někde jinde než na letišti. Důvěřuji lékařům a odevzdám se do jejich péče, protože jsem přesvědčen, že jsou to odpovědní lidé a dobrý specialista mně úmyslně nepoškodí. Kdybychom neměli na srdci jisté dobro, lidský rod by dávno vyhynul. Lidé konají dobré skutky, ale všechna добрta, o níž doposud hovoříme, nepatří do duchovní oblasti. Tuto částecnou, neduchovní "dobrotu" ovládá svědomí přirozeného člověka, tedy i toho, který není duchovně znovuzrozen. Božím dítětem se člověk stává teprve duchovním znovuzrozením.

V otázce duchovního znovuzrození, které vede ke spasení, se křesťané dělí na dva tábory:

(1) První tábor (Arministé) věří, že přirozený člověk není úplně duchovně mrtev. Proto na svém duchovním znovuzrození, na své regeneraci, může s Bohem **spolupracovat**. V každém člověku zbývá trochu dobra - duchovního života, jenž umožní buď vírou přijmout nebo nevírou odmítnout Bohem nabízenou milost. Ježíšova spásná zastupující smrt je tedy otevřená, nedokonaná, potenciální pro všechny, protože její účinnost je podmíněna přijmutím nebo odmítnutím Boží oběti na kříži. **Člověk věří proto, aby naplnil podmínku (víru), bez níž ho Bůh nepřijme.**

(2) Druhý tábor (Kalvinisté) věří, že hříšný člověk je duchovně mrtev. Takový člověk duchovně neexistuje. Proto na svém znovuzrození, na své regeneraci, nemůže spolupracovat. Duchovní věci se dají pochopit jen duchem, který duchovně mrtvému úplně chybí. Člověk nemůže pochopit, ani přijmout nebo odmítnout spásu, pokud není z Božího svrchovaného rozhodnutí, duchovně znovuzrozen, regenerován, duchovně vzkříšen. Ježíšova spásná zastupující smrt je tedy uzavřena, dokonaná, plně účinná pro Jeho lid, nepodmíněna lidským rozhodnutím nebo naplněním jakékoliv podmínky. **Člověk věří, chápe a přijímá obět Pána Ježíše Krista, protože už je Bohem znovuzrozen, duchovně vzkříšen.**

Co teď?! - dva zcela rozdílné náhledy! Nejsou vůbec nové. Během posledních dvou tisíc let bylo na toto téma napsáno množství knih a stále je tato otázka s námi. V Holandsku z toho vznikla v 17. století málem válka.

"Naprostá zkaženost člověka?"

Odpověď na tuto důležitou otázku ovlivní náš další pohled na sebe, bližní, na křesťany, na spásu, a převratně rozšíří naše chápání svatosti a svrchovanosti Boha. Když hovoříme o naprosté zkaženosti, myslíme tím, že lidská povaha, charakter, přirozenost - nevím, jak to nejlépe vystihnout - je porušená, zvrácená a zasažena hříchem.

Adamův hřích zapříčinil zlo, které nelze spoutat lidskou silou. Rodíme se hříšní a hříšnými zůstáváme po celý život. Vzpoura je v nás, hřešíme přirozeně, bez nátlaku, a v souladu se svým chtěním. Ani jeden prvek viditelné i neviditelné podstaty člověka, a všeho živého i neživého stvoření, nezůstal ve své původní dokonalé podobě. Například vše v mém oku je zasaženo, do posledního receptoru a nervového spoje, ale jen do určité míry, protože stále ještě vidím. Naše tělo a mysl je také omezeně funkční, ale vyznačuje se různým stupněm rozkladu, opotřebení, postupným slábnutím orgánů, celkovým stárnutím, což neodvratně spěje k tělesné smrti.

Určující přídavné jméno "naprostá" vystihuje extenzitu zkázy, tedy zkáza v celém rozsahu. Míra neboli intenzita zkázy přirozeného člověka a stvoření nemůže být úplná, to by nezbylo vůbec nic, vše by bylo nefunkční.

Co neexistuje, co je mrtvé a nefunkční, kde je intenzita i extenzita zkázy úplná, je ztráta spojení s Bohem. Proto říkáme, že se člověk rodí duchovně mrtev. Následek přerušeného spojení s Bohem je duchovní oddělenost - nemohoucnost, což je duchovní padlost do té míry, že člověk je neschopen učinit cokoli, co se týká vlastní spásy. Přirozený člověk nemá ani jeden smysl, kterým by s Bohem mohl navázat kontakt. Spojení s Bohem je plně závislé na Bohu, nikdy ne na člověku!

♦ *Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás. (Jan 15,16)*

Definici "naprosté zkaženost člověka" musíme dobře rozumět, abychom mluvili o stejné věci. Vůbec nepopírám, že všude kolem nás je mnoho lidí, kteří mají spoustu ctností, jestliže na ně pohlížíme z přirozené, tedy tělesné a neduchovní existence. Dobří lidé žijí všude kolem nás a není jich málo. Mějme však na paměti, že z Božího hlediska všichni přicházíme na svět duchovně mrtví, žijeme v zajetí hříchu, máme volnost sklízet jen to, co je

12 ZÁPAS O DUŠI

v našem srdci. Přirozený člověk nemá volnost ani možnost, aby své srdce naplnil Duchem Božím. Skutečná spása člověka Bohem vylučuje lidské zásluhy z pochopitelného důvodu - **aby se nikdo nechlubil**.

Člověk byl předurčen, aby oslavoval Boha, aby miloval bližního; poslušně dodržoval Boží zákon, nekradl, nelhal, nezabíjel (ani nenávil), nesmilnil, a nedychtil (nezáviděl). Bůh stvořil dokonalého člověka. Adam nebyl otrokem hříchu. Mohl přirozeně setrvat v přítomnosti Božího vedení, ale mohl také odmítnout. Adamovo rozhodnutí strhlo veškeré jeho potomstvo do duchovní oddělenosti od Boha a pozvolného tělesného umírání. Lidstvo ztratilo volnost rozhodnout se pro Boha, a zůstala mu volnost jen v tom Zlém, v němž se lidská vůle svobodně rozhoduje jen proti Bohu.

Přirozený, z ženy narozený a mužem zplozený člověk, nemůže poznat Boží pravdu, protože se rodí duchovně hluchý a slepý, prostě mrtvý. Hospodin Bůh člověku přikázal:

♦ *Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.* (Genesis 2:16-17)

Bůh varoval Adama před nebezpečím. V ráji nebylo nic, co by vypadalo odpudivě. Adam a Eva byli obklopeni dokonalostí, jakou nepoznal nikdo z lidí, ale Eva byla zvědavá a nedbala Božího varování.

♦ *Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševidoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí.* (Genesis 3:6-7)

Eva naslouchala svodům hada, Adam naslouchal Evě a Bůh promluvil:

♦ *Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst*

v trápení. Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš. (Genesis 3:17-19)

V Adamovi jsme ztratili i tělesnou přirozenost nestárnout a neumírat, protože pro každého z nás platí - **mzdou hříchu je smrt**. Důsledek vrozené hříšné podstaty tedy je, že přirozený člověk není schopen udělat cokoli, co by bylo duchovně správné, tedy spravedlivé.

Adamovým neuposlechnutím jsme všichni zřehli, ztratili jsme volnost rozhodování v Božích osvětlených mantinelech a sesunuli jsme se do "volnosti" rozhodování ve tmě, v mantinelech toho Zlého, což je otroctví. Buď po znovuzrození uplatňujeme svobodnou vůli v Božím rámci, nebo přirozeně v rámci toho Zlého. Buď po nadpřirozené regeneraci posloucháme Boha, nebo přirozeně toho Zlého.

Objektivní pochopení podstaty naprosté lidské zkaženosti ovlivňuje náš pohled na spásu, znovuzrození, obřezání srdce, regeneraci, posvěcování křesťanského života. Znovu máme před sebou dvě možnosti:

1. Pokud věříme, že naše duchovní zkaženost je jen částečná (Arministé), že nejsme naprosto duchovně mrtví, potom musíme věřit, že naše duchovní znovuzrození, regenerace, duchovní vzkříšení je **dvoustranná práce, že to je synergické** Boží "rozhodnutí", které je podmíněno našim "rozhodnutím". Skutek víry potvrzuje, že nejsme duchovně bezmocní, nejsme naprosto zkažení a naše duchovní svébytnost je částečně zachována. Lidské osobní rozhodnutí podmiňuje Boha člověka spasit. Jinými slovy - protože máme v duchovní oblasti určitou volnost, jsme schopni Boží nabídku přijmout nebo odmítnout. Tento pohled v různých variantách historicky zastávali: Pelagius, semi-pelagiáni, Cassian, Faustus, Tridentýský koncil, Luis de Molina, Arminius, Finney, Chafer a další.

2. Jestliže ale věříme, že naše duchovní zkaženost je úplná (Kalvinisté), potom musíme věřit, že naše duchovní znovuzrození, regenerace, duchovní vzkříšení **je z vůle (práce) Jednoho, že to je monergické, nepodmíněné** Boží rozhodnutí z milosti, na němž nemáme žádnou zásluhu ani spoluodpovědnost. Tak, jako nikdo nerozhoduje o své vůli zda a kdy se tělesně narodí, podobně se nikdo nemůže sám rozhodnout, zda a kdy se duchovně znovuzrodí. Obojí se děje mimo nás. Jinými slovy - jsme, protože nás Bůh znal ještě před založením světa, a věříme, protože nás Bůh bezpodmínečně bez zásluh a z milosti vyvolil a znovuzrodil. Víra, posvěcování a spolupráce s Bohem jsou až projevy a důsledky znovuzrození. Tento pohled historicky zastávali: Augustin, Prosper, Hus, Kalvín, Chemnitz, Jansen, Quesnel, Pascal, Luther, Edwards, Spurgeon a další.

Z předešlého vyplývá: První věří, aby byli znovuzrozeni; druhí věří, právě proto, že už jsou znovuzrozeni. První věří, že jsou v hříchu jen duchovně nemocní, tedy částečně živí, proto mají volnost se svobodně rozhodnout pro nebo proti Bohu; druhí věří, že jsou v hříchu duchovně mrtví, stojí mimo, proto mají volnost se svobodně rozhodnout jen proti Bohu, protože, jak říká Písmo: **není ani jeden, kdo by hledal Boha.**

Pochopení učení o duchovní zkaženosti člověka, zda je úplná, nebo jen částečná, nutí věřící vykládat stejné verše různým způsobem. Vidíme, že se nezabýváme teologickými zbytečnostmi, ale důležitými otázkami, jež mění pohled na Boha, člověka a způsob spásy. Pojdme dále a podívejme se na minulost každého dnešního křesťana, kdy žil podle svého, tedy v hříchu:

♦ *I vy jste byli mrtví pro své viny a hříchy, v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa, poslušni vládce nadzemských mocí, ducha, pusbobicího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu. I my všichni jsme k nim kdysi patřili;*

žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní. (Efezským 2:1-3)

Žít sám sobě znamená propadnout Božímu soudu. Vzdorují všichni, bez znovuzrození totiž nemají ani nechtějí mít jinou možnost. Proto se nikdo nemůže pro Spasitele Ježíše Krista rozhodnout. Nemůže a nechce věřit, protože svobodná volba vyvěrá ze srdce, které je duchovně zkažené. Jediná záchrana vězí ve výměně srdce. Kdo nebyl znovuzrozen z Ducha Božího, komu nebylo obřezáno srdce, komu nebyl do nitra vložen Boží Duch, ten zůstává vrozeně duchovně mrtev.

♦ ***Když jste ještě byli mrtví ve svých vinách a duchovně neobřezáni, probudil nás k životu spolu s ním (tj. Kristem) a všechny viny nám odpustil. (Koloským 2:13)***

Probuzení k věčnému životu, znovuzrození, duchovní vzkříšení, regenerace se tedy uskutečnilo ve stavu naší duchovní neexistence, kdy jsme byli odděleni od Boha a duchovně neobřezáni. Přirozený člověk nemůže uvěřit, dokud není Duchem svatým oživen, probuzen, znovuzrozen. Naše ztracenost - nepravost je přirozená, je nám vrozená od početí, pochází již z matčina lůna.

♦ ***Ano, zrodil jsem se v nepravosti, v hříchu mě počala matka. (Žalm 51,7)***

Zde David neříká, že byl počat hříchem, jako by manželské lože bylo hříšné, to je přece svaté; a už vůbec nemá na mysli matčinu hříšnost. Mluví totiž o sobě, ne o svojí matce. David říká, že byl hříšný již v okamžiku početí.

♦ ***Člověk narozený z ženy má krátký věk, avšak nepokoje do sytosti. (Jób 14,1)***

Přirozený člověk umírá dříve než chce, žije v nepokoji a strachuje se o svůj život. Smrt, strach ze smrti a nepokoj v duši jsou následky vrozené hříšné podstaty. Můžeme říci, že **člověk není zlý, protože koná zlé činy; ale koná**

14 ZÁPAS O DUŠI

zlo, protože je zlý. Proto bída ani bohatství nedělá z lidí zlosyny; lidé už jsou zlosyni od početí:

- ◆ *Svévolníci, ti se odrodili hned v matčině lůně, z mateřského života se lháři dali bludnou cestou. (Žalm 58,4)*

Člověk z muže a ženy již od svého početí, nepatří do Božího království. Ježíš učil, že přirozený člověk se musí duchovně narodit znovu, aby vešel do Božího Království.

- ◆ *Amen, amen, pravím tobě, nenarodil-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nečiv se, že jsem ti řekl: **Musíte se narodit znovu.** (Jan 3,5-7)*

Nikdo z nás si nemůže vybrat, zda se tělesně narodí. Nemůže si vybrat otce, matku, barvu pleti ani společenské postavení, to vše je mu dáno; s naším rozhodováním to nemá nic společného. Podobně jsme si sami nevybrali duchovního Otce; byli jsme duchovně narozeni z Boží vůle, z Božího Ducha skrze Jeho nepomíjitelné Slovo:

- ◆ *Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; ... (Jan 15:16)*

Ano, neseme duchovní ovoce, ale jen proto, že nás Bůh vyvolil a znovuzrodil - bez našeho vědomí, přání a zásluh. Přirozený člověk nemůže duchovně udělat nic dobrého, protože lidská mysl je vrozeně zatemnělá hříchem. To platí o celém Adamově potomstvu.

Bez Boží svrchované milosti se člověk nemůže k Bohu ani přiblížit. Bůh má prvenství ve všem a křesťanova sláva je viditelná jenom v Bohu. Naše přirozená podstata je zkorumpována:

- ◆ *Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, bezudnost, závistivý pohled, urážky, nadutost, opovržlivost. Všecko toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka. (Mk 7:21-23)*

Jestli nám tento výčet připomíná současný stav lidstva, neviňme dobu, v níž žijeme, nespádáme nic na prostředí nebo historii. Obojí působí jen jako katalyzátor; na povrch vypluje jen to, co je v nás vrozeně skryto.

Vina je v našich srdcích a ta jsou příčinou špatných nebo totalitních režimů... Všichni lidé bez našeho Spasitele Pána Ježíše Krista, bez Jeho osvětlení, chodí ve tmě:

- ◆ *Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamílovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. (Jan 3:19)*

Kdybychom byli duchovně zkaženi jen částečně, potom Bůh nemusel posílat na zem svého Syna. Mohl jednoduše použít naši zbylou duchovní nezkaženost. My ale vezíme od narození v duchovní mrtvosti, jsme soustředěni na sebe a odvráceni od Boha.

- ◆ **Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. (Ř 8:7-8)**

Největší duchovní podvod je lidská pýcha, "naděje a víra", že můžeme žít z vlastních sil, že jsme duchovně autonomní. Před znovuzrozením jsme naprosto nezpůsobilí přijmout byť třeba jen částečnou duchovní pravdu. Z přirozenosti známe jen duchovní deformaci, která vyhovuje naší zdeformované svobodné vůli. Nikdo nemá vrozenou schopnost pochopit Boží pravdu:

- ◆ **Přirozený člověk nemůže přijmout věcí Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem. (1. Korintským 2:14)**

Jen ten, koho Bůh znovuzrodí, dostane do svého nitra Božího Ducha a v souzvučku se svojí obrozenou volností se svobodně a bez nátlaku rozhodne zodpovědně věřit. Pavel nabádal křesťany, aby nežili ve tmě jako pohané. Pohané nezná hranice své náruživosti. Pohané si nemohou pomoci, protože mají vrozeně zatvrzelé srdce.

- ♦ *To vám říkám a dotvrzuji jménem Páně: nežíjте tak, jako žijí pohané podle svých marných představ. Mají zatemnělou mysl a odcizili se Božímu životu pro svou nevědomost a zatvrzelé srdce. Otupěli, propadli bezuzdnosti a s chtivostí dělají hanebné věci. (Efezským 4:17-19)*

Jen Bůh svojí milostí proměňuje srdce pohanů. Všichni posvěcení svatí kdysi bez výjimky chodivali ve tmě:

- ♦ *I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. (Efezským 5:8)*

Tělesný, přirozený člověk, který není Bohem uschopněn znovuzrozením a naplňováním své víry se nemůže sám od sebe stát světlem, protože:

- ♦ *Čistým je všechno čisté. Ale poskvřeným a nevěřícím nic není čisté. Jak jejich rozum, tak jejich svědomí jsou poskvřeny. (Titovi 1:15)*

Bůh jedná jen s dvěma skupinami lidí: (1) dětmi Božími, a (2) dětmi tohoto světa, dětmi toho Zlého.

Tato černobílá biblická optika nevidí žádný neutrální třetí stav člověka. Každý se rodí jako otrok zla a poslouchá vládce nadzemských mocností. Zde je biblický důkaz:

- ♦ *I vy jste byli mrtvi pro své viny a hříchy, v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa, poslušni vládců nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu. (Efezským 2,1-2)*

Nepředstavujeme si ďábla jako nějakého kozího mužíčka. Ďábel je nejvychytralejší svůdce. Umí se zalíbit, a ten, kdo Boha nezná, dopřává sluchu vábení světa. Přirozený člověk je obdivovatelem líbivých filosofických i teologických -ismů, které popírají Božství Ježíše Krista, existenci Boha i ďábla.

- ♦ *Víme, že jsme z Boha, kdežto celý svět je pod mocí Zlého. Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v jeho Synu Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život. (1. Janův 5,19-20)*

Kdo tedy není v Ježíši Kristu, ten je ve světě, a celý svět je v moci toho Zlého. Pán Ježíš řekl:

- ♦ *Kdyby Bůh byl váš Otec, milovali byste mě, neboť jsem od Boha vyšel a od něho přicházím. Nepřišel jsem sám od sebe, ale on mě poslal. Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo. Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá. On byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži. (Jan 8:42-44)*

To je nepřijemná zpráva. Apoštol Pavel píše svému učedníkovi Timoteovi, jaký má být Kristův služebník:

- ♦ *Má vlídně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z ďáblových nástrah, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli. (2. Timoteovi 2:25-26)*

Křesťané se nemají pouštět do hloupych sporů, mají se vlídně podělit o Krista. Spása nespasených není v jejich vůli, ale v Boží vůli. Člověk je otrokem hříchu. Otrok musí pracovat pro svého pána. Otrok se nemůže sám vykoupit. Puzen vlastní vůlí - poslouchá svého pána. Každý člověk hřeší. I ti, kdo jsou již Božími dětmi, mohou zhřešit, ale nejsou hříchem ani ďáblem ztotožněni jako kdysi, a mohou se ďáblu vzepřít:

- ♦ *Vzepřete se mu, zakotvení ve víře, a pamatujte, že vaši bratři všude ve světě procházejí tímž utrpením jako vy. (1. Petřův 5:9)*

Humanistické stanovisko tvrdí, že špatné prostředí vytvoří zlého člověka, proto kořen zla řeší nápravou společenských vztahů. Biblické stanovisko tvrdí, že zlé lidské srdce vytvoří špatné společenské vztahy, proto kořen zla řeší nápravou lidského srdce. Jen ten, kdo si uvědomí svoji zoufalou situaci, se bude bít v prsa a volat k Bohu: **Bože, slituj se nade mnou hříšným.** Jiná cesta není, než cesta pokory. To už nám Bůh vyměnil srdce! Jestliže se nad

16 ZÁPAS O DUŠI

námi slitoval, potom služme Hospodinu s bázní a jásejme s chvěním, a pamatujme si, že:

- ◆ **Není na zemi člověka spravedlivého, aby konal dobro a nehřešil.** (Kazatel 7:20)

Stav veškerého lidstva popisuje Boží slovo jako zbloudilost:

- ◆ *Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej (tj. Ježíše Krista) však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.* (Izajáš 53:6)

Jak čteme, Pán Ježíš Kristus trpěl kvůli nám. Jediná naděje je v Něm a nikom jiném. Není jiné cesty, která by vedla ke spásě. On je Ten, kdo nám dává nové masité srdce, kdo nám jej obřezává, kdo nás nejprve duchovně vzkřísil spolu se sebou k věčnému životu, kdo nás znovuzrodil, zregeneroval, převedl ze smrti do života ... Není to samo sebou, a jistě ne naší zásluhou. Je to On, kdo svrchovaně rozhoduje. Proto Pavel napsal Filipským:

- ◆ **... s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení.**

On je počátek i konec, On je celou abecedou mezi alfou a omegou, Bůh neurčuje jen cíle, On určuje i cestu k cílům, kterou uskutečňujeme motivy našeho srdce, proto jsme zodpovědní za každý čin. Náš obrat nebo pád je ponechán v Jeho rukách.

- ◆ *Nebylo nikoho, kdo by vzýval tvé jméno, kdo by procítl a pevně se tě chopil, neboť jsi před námi ukryl svou tvář a nechal nás zmítat se pod mocí naší nepravosti.* (Izajáš 64:6)

Jenom nepropadejme dojmu, že vlastně za všechno může Bůh, když nás nechá zmítat se pod mocí naší nepravosti. Ano, jestliže to naplňuje Jeho záměr, který vede ke konečnému svatému cíli. On se také mohl rozhodnout nechat všechny lidi ve vlastní nepravosti, a nespasit nikoho. I to by byla naprosto spravedlivá alternativa.

Uvědomme si, že se zmítáme pod mocí vlastní nepravosti, a ne pod mocí nepravosti Boží.

- ◆ *... všichni, židé i pohané, jsou pod mocí hříchu, jak je psáno: **Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchytili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden.*** (Římanům 3,9-12)

Poněvadž neznáme pravidla Boží harmonie, nemáme volnost hrát v Jeho orchestru. Bez Boží intervence nejsme volní dělat to, k čemu jsme byli původně stvořeni a předurčení. Jsme otroky svého hříchu - falešných bohů, lži, smilnění, závisti, nenávisti, krádeží, ateismu, humanismu atd. Ve své neznalosti nazýváme opravdovou svobodu služby Bohu "otroctvím"; a otroctví hříchu "svobodou"- to však není svoboda, to je jen řinčení okovy hříchu. Nejjednodušší test, jak poznáme, že všichni lidé jsou pod mocí hříchu, je všimnout si, co říkají. Protože:

- ◆ *... jazyk neumí zkrotit nikdo z lidí. Je to zlo, které si nedá pokoj, plné smrtonosného jedu.* (Jakubův 3:8)

Pravda, někdo umí krotit jazyk lépe, někdo hůře. Přesto jde vždy jen o krocení šelmy skryté v srdci člověka:

- ◆ *Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky.* (Matouš 15:19)

- ◆ *Ne co vchází do úst, znesvěcuje člověka, ale co z úst vychází, to člověka znesvěcuje.* (Matouš 15:11)

Podle mluvy a činů poznáme srdce. Jazyk neumí zkrotit nikdo, protože každý člověk má od početí nezkontrované srdce. Kolik nenávisti a zloby se skrývá v srdcích lidí? Kdyby Bůh nekrotil vnitřního člověka, zničili bychom se navzájem. Přesto je mnoho lidí přesvědčeno, že jsou dobří a nehřeší:

- ◆ **Ríkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není. Ríkáme-li, že jsme nezhřešili, děláme z něho (Boha) lháře a jeho slovo v nás není.** (1. Janův 1:8,10)

Hřích je pro přirozeného člověka droga. Všichni jsme propadli hříšné závislosti, zvrácenosti, která nás ničí. S tím nemůžeme nic dělat. Lidská duchovní nemohoucnost nevězí v tom, že nejsme schopni svobodně volit - to můžeme; lidská neschopnost vězí v tom, že svobodně, bez nátlaku, člověk nechce volit správné volby, k nimž byl stvořen. Člověk nechce volit volby, které by byly v souladu s Boží vůlí, protože je Bohu cizí rodem - ve své přirozenosti je nepřitelem Boha. Být cizí Bohu znamená svobodně volit zlo. Tak jako nikdo nechce být po vůli cizákoví, tak ani člověk nechce být po vůli Bohu. To vše probíhá v souladu s lidskou svobodnou vůlí. Proto člověk nese za své zlé rozhodnutí následky. **Člověk má svobodnou vůli, proto hřeší bez nátlaku, ale nemá volnost, protože se narodil jako otrok hříchu. Jinak řečeno, protože jsem se narodil v bahništi padlého světa, mohu si svobodně, bez nátlaku a protože chci, vybrat jen místo a hloubku bahna sám.**

♦ *Kdo dokáže, aby čisté vzešlo z nečistého? Vůbec nikdo. (Jób 14:4)*

Absolutní neschopnost přirozeného člověka rozhodnout se pro Boha, tj. činit pokání a změnit své vlastní chování, vězí v jeho svobodném rozhodnutí setrávat v otroctví hříchu. Člověk je svobodný, ale není volný.

Člověk se může snažit konat dobré skutky i bez Boha. Může pečovat o nuzné, může získat Nobelovu cenu míru, může dát své miliony chudým, ale ve svém přirozeném srdci nemůže vyprodukovat sám od sebe ani trochu lásky k Bohu.

♦ ***My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás. (1. Janův 4:19)***

Jestliže si myslíme, že člověk může z vlastní svobodné vůle milovat Boha, protože je do určité míry schopen svobodně prokazovat lásku; potom si také můžeme myslet, že voda poteče do kopce, protože teče přirozeně z kopce! Tak jako musí vodu do kopce vytlačit čerpadlo; tak duchovní mrtvolu

může probudit k duchovnímu životu jenom Bůh. Obojí vyžaduje vnější zásah ať fyzický, nebo duchovní. Opakujeme stále stejný princip:

♦ *Po jejich ovoci je poznáte. Což sklízejí z trní hrozny nebo z bodláčí fíky? Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce a špatný strom nemůže nést dobré ovoce. (Matouš 7,16-18)*

Duchovně mrtvý člověk nemá volnost se správně rozhodnout v duchovních věcech, protože miluje nepravost. Negramotný člověk vidí Písmo stejně dobře jako gramotný, přesto mu nedává smysl; neocení myšlenku, kterou písmo zprostředkuje. Podobně, vědecké důkazy potvrzující řád Božího stvoření duchovně mrtvému člověku nic neřeknou:

♦ ***Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem. (1. Korintským 2:14)***

Všichni jsme se do světa narodili jako cizinci. **Člověk je Boží cizinec rodem a hříšník volbou.** Naturalizační osvědčení nebeského občanství může vystavit jenom Bůh:

♦ ***Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. (Jan 6:44)***

Další verš potvrzuje naší neschopnost rozhodnout se pro Boha. Rozhodnout se pro Boha by bylo pro přirozeného člověka tím nejnepřirozenějším rozhodnutím, jaké může být.

♦ *A řekl: "Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce." (Jan 6:65)*

Duchovní znovuzrození, víra a spolehnutí se na Kristovu očistnou práci na kříži, **pokání**, tj. obrácení se k Bohu, intelektuální **pochopení evangelia** atd., to všechno přichází najednou; jedno nepředchází časově druhé. **Duchovní znovuzrození**, jež vychází ze svatě Boží vůle, a ne rozhodnutím naší vůle, je však logickou podmínkou naší spásy,

18 ZÁPAS O DUŠI

naší osobní víry, pokání a intelektuálního pochopení evangelia. Co zbývá nám? Můžeme jen "... s bázní a **chvěním uvádět ve skutek své spasení**". Znovuzrození je jednosměrná cesta od Boha k člověku. Naše způsobilost, tedy víra, pokání, chápání evangelia a duchovní růst je svobodná a vědomá spolupráce s Bohem, která je logicky podmíněná znovuzrozením. Nemůžeme totiž nechtít, naše okovy byly sejmuty a nacházíme se v mezích mantinelů Boží svobody. Naše svobodná vůle nalézá úplně jiné uplatnění; volí svobodně dobro, ne zlo jako dříve.

Závěrem můžeme říci, že vše máme od Boha. On je počátek i konec.

- ♦ *Kdo ti dal vyniknout? Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal? (1. Korintským 4:7)*
- ♦ *'Kdo mu něco dal, aby mu to on musel vrátit?' Vždyť z něho a skrze něho a pro něho je všecko! Jemu buď sláva na věky. Amen. (Římanům 11:35-36)*
Pokračování příště
- pst -

něh jsem v důsledku nadpřirozeného zázraku Boží milosti, ne kvůli tomu, že lituji svých hříchů ani proto, že činím pokání, ale kvůli tomu, co vykonal Ježíš. Boží Duch přichází v zářivém světle s ospravedlněním a já vím, že jsem spasen, i když nevím, jak se to stalo.

Spasení od Boha se nezakládá na lidské logice, ale na obětní smrti Ježíše Krista. Znovu se můžeme narodit pouze díky smíření v našem Pánu. Hříšní mužové a hříšné ženy mohou být proměněni v nová stvoření nikoli skrze pokání či víru, nýbrž díky úžasnému Božímú dílu v Kristu Ježíši, které předchází každou naši zkušenost (viz 2. Korintským 5,17-19). Nepřekonatelnou jistotou ospravedlnění a posvěcení je Bůh sám. Nemusíme se o tyto věci snažit sami - staly se už skrze smíření v Kristově kříži. Božím zázrakem se nám nadpřirozeně stává přirozeným a uvědomujeme si, co Ježíš vykonal:

- ♦ **Dokonáno jest!** (Jan 19,30).

- Oswald Chambers -

To nejlepší pro Jeho slávu

OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU

- ♦ **Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smíření smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachránění jeho život**
(Římanům 5,10).

Nejsem spasen vírou. Vírou pouze přijímám skutečnost, že jsem spasen. Nejsem spasen ani pokáním. Pokání je pouze znamením toho, že jsem si uvědomil, co pro mě Bůh udělal v Ježíši Kristu. Často jsme v nebezpečí zaměňovat důsledek za příčinu. Ospravedlňuje mě snad u Boha moje poslušnost nebo oddanost? V žádném případě! U Boha jsem ospravedlněn především proto, že Kristus zemřel. Když se k Bohu obrátím a vírou přijmu, co zjevuje, smíření Kristova kříže okamžitě napraví můj vztah k Bohu. Ospravedl-

NAŠE VŮLE

Je naše vůle znásilňována? Jako mladý křesťan jsem často slyšel, že svrchovaný Bůh ponechává na člověku volbu, zda přijmout, či odmítnout Krista jako svého Pána a Spasitele. Děje se to pravděpodobně proto, že Bůh prý netouží po robotech, kteří by Ho milovali v důsledku svrchovaného zásahu do jejich životů. Místo toho chce, aby Ho lidé milovali ze své vlastní vůle. Koneckonců, byla by to skutečně láska, pokud by byl někdo přinucen někoho milovat proti své vůli?

Jedna moje známá v nesouhlasu s Boží svrchovaností ve spasení člověka mi nedávno položila tu samou otázku, i když trochu v jiné podobě. Zeptala se: "Kdybys jako otec měl pilulku, která by způsobila, že tě tvé děti budou milovat, dal bys jim ji? Proč ne?"

Skutečnost, že bych své děti nikdy takto nezneužil, i kdybych takovou pilulku měl, opomíjí skutečnou podstatu problému. Podobné otázky odrážejí obvyklé myšlení dnešních křesťanů. Často a chybně sklouzáváme k tomu, že si vytváříme Boha dle svého vlastního obrazu, místo abychom uznali, že jsme byli stvořeni k obrazu Božímu. Bible říká, že Bůh není člověk (Nu 23:19) a že se mu nelíbí, jak člověk přemýšlí (Iz 55:7-8). Pokud chceme doložit nějaké teologické stanovisko otázkou, jak bychom za daných okolností odpověděli my, a potom předpokládáme, že Bůh by odpověděl stejně, vezíme v hlubokém omylu. Koneckonců, který rodič by se rozhodl nechat své dítě zemřít, a přesto kolik takových rozhodnutí Bůh dělá každý den?

Je třeba najít příměr odpovídající Bibli lépe než ten o rodiči přimíchávajícím pilulku lásky do čokoládového mléka svého dítěte. "Co kdybyste byli v místnosti s hromadou mrtvých těl a měli s sebou sáček pilulek, které by přiměly všechny mrtvolky vás milovat? Dali byste jim je?"

Nejdříve musíme uznat, že takovýto obraz je veskrze směšný, protože mrtví lidé nemají žádné city, emoce ani myšlenky. A přesto, co kdybyste nějakým způsobem, v momentálním záchvatu šílenství, naletěli šarlatánovi prodávajícímu tyto pilulky? Kromě toho, že by vám to dalo pořádně zabrat nasoukat jednu jedinou pilulku do krku jedné jediné mrtvolky (nehledě na to, co se zbytkem pilulek a místností plnou dalších mrtvol), myslíte, že byste znásilnili vůli každého jednotlivého umrlice? Bránil by se vědomě některý z nich vašemu pokusu pozměnit jejich dispozice s ohledem na jejich city vůči vám? Ani jeden z nich by neprotestoval. Všichni jsou mrtví.

"Co tím chcete říct?" se bezpochyby někdo zeptá.

"A kromě toho, váš příměr je úplně nebiblický!" Skutečně? Bible nás před znovuzrozením popisuje jako duchovně

mrtvé: "Také vás vzkřísil, když jste byli mrtví pro svá přestoupení a pro své hříchy" (Ef 2:1; Ef 2:5; Ko 2:13, Ju 12). I když jsme byli fyzicky živí, náš duch byl mrtev (1 Tm 5:6), nebyli jsme schopni rozpoznat duchovní pravdy a skutečnosti (Ř 8:7-8), a tyto věci byly pro nás bláznovstvím (1 K 2:14). Scházeli nám jakýkoliv smysl pro duchovní realitu, která nás obklopuje, včetně Boha, protože Bůh je Duch (J 4:24).

Stejně jako nenarozené dítě nemiluje, a ani ve skutečnosti nemůže milovat svou matku, ani my nemůžeme ve svém duchovně mrtvém stavu milovat Boha. Narodili jsme se na tento svět fyzicky živí, ale duchovně nenarození. Na druhou stranu, živé dítě přirozeným způsobem svou matku miluje. Matka nemusí svému dítěti dávat pilulku, která probouzí lásku, i kdyby taková hloupost existovala. Novorozené děti přirozeně milují své matky, protože tak je Bůh stvořil.

V souvislosti se stavem naší duchovní smrti, můžeme se divit, že Ježíš řekl Nikodémovi, že pokud se člověk znovu nenarodí, nemůže vidět království nebeské (J 3:3)?

Když se narodí miminko, nutí mu matka svou vůli? Ne! Porod je přirozeným dovršením vývoje dítěte v děloze. Podobným způsobem Bůh znovuzrodí ty, kdo jsou duchovně mrtví, nezmění násilím jejich vůli o nic víc, než Ježíš změnil vůli Lazara, když mu přikázal, aby vyšel z hrobu (J 11:43). Lazar byl mrtvý, takže Ježíš jeho vůli neznásilnil ani v nejmenším. Lazar neprotestoval: "Ale člověče, radši bych byl mrtvý a hnil!" Tento princip funguje tak, že kde je smrt, nemůže být ani násilná změna vůle.

Nyní, když Bůh znovuzrodil muže či ženu, jaká bude jeho či její přirozená reakce? Pavel říká, že bude odrážet vztah dítěte ke svému rodiči, "...nýbrž přijali jste ducha synovství, v němž voláme: *Abba, Otče!*" (Ř 8:15). Kdykoli Bůh vzkřísí někoho z duchovní smrti nebo, jinak řečeno, způsobí jeho znovu-

zrození, bude onen člověk jako novorozeně hledat v lásce svého nebeského Otce. To není pouhá náhoda, že příklady narození a k dětem mají v Bibli tak výsadní postavení, co se týče nového života v Kristu.

Ne, Bůh nechce roboty, a přece je svrchovaný nade vším, včetně našeho spasení. Kdyby nebyl, stále bychom byli duchovně nenarození v našich vinách a hříších. Když odmítáme uznat tuto pravdu, jednáme spíše jako automaty, které říkají, co Bůh nechce, než jako milující děti, jakými bychom měli být. Náš úkol jako duchovních novorozenat je růst v poznání Boha (Ko 1:10, Ef 1:16-20, 1 P 2:2, Žd 5:11-6:2). Začněme vzdávat slávu svému nebeskému Otci, protože jedině Jeho milostí jsme byli obživeni v Kristu Ježíši, když jsme ještě byli mrtví ve svých vinách a hříších.

- Patch Blakey, *Credenda*,
agenda, vol. 10, Nu. 1,
přeložila - MaS -

ŽIVÝ KRISTUS

ŽIVÍ VĚŘÍCÍ - ŽIVÁ CÍRKEV

♦ **Ještě malou chvíli a svět mne už neuzří, vy však mě uzříte, poněvadž já jsem živ a také vy budete živi.** (J 14,19)

U Pána Ježíše je nejdůležitější to, že žije. Stejně tak člověka činí křesťanem pouze víra v živého Krista. On nestaví svoji víru na historickém proroku, který učil pravdu, uzdravoval a nakonec hrdinsky zemřel, ale na tom, že Ježíš Kristus žije.

Křesťan následuje živého Krista. Jeho učitel žije a učí své následovníky i dnes. Jeho myšlenky a rozhodnutí nejsou jen památkou, ale jsou výzvou!

♦ **Byl jsem mrtev, a hle, jsem živý na věky věků.** (Zjevení 1:18)

Tato víra je nepochopitelnou silou pro ty, kteří ji neznají. Pro živého Krista snášeli Jeho vyznavači ta nejhorší muka a pronásledování. Ježíš Kristus

žije, Platón je mrtev, Michelangelo je mrtev, všichni politici z první poloviny našeho století jsou mrtví nebo odepisani, Ježíš Kristus však žije a kraluje.

On není pouze první, ale i poslední. Jako první jde před námi a ukazuje nám cestu k cíli. Jako poslední se stará o to, abychom došli do nebeského království. Nemusíme se proto bát, zda vytouženého cíle dosáhneme. Pán svojí mocí a láskou je zárukou, že cíle dosáhneme. Jako první jde v každé těžkosti před námi, jako poslední zůstane s námi až do konce, dokud nás neprovede branou věčnosti. Náš Spasitel je živý a Jeho věrní následovníci mají v Něm život.

Jen znovuzrozený křesťan spojený vírou s Pánem Ježíšem je živým křesťanem. Bez Pána je život jen živoření a zaostávání. Společnost potřebuje živé křesťany a ne matrikové nebo formální věřící. Živý věřící se může opřít o svého Spasitele i v těžkých chvílích života vírou se slovy: "Vím, že můj Vykupitel žije." A tehdy jakoby v ozvěně slyší milý Pánův hlas: "Hle, já jsem živý na věky věků" (Zj 1,18). Ano, my jsme od přirozenosti porušení a potřebujeme živého Spasitele. Potřebujeme Nejvyššího kněze, který trvá na věky, aby se za nás přimlouval (Žd 7:24-25).

Jen taková církev, sbor, rodina, kde má první místo živý Kristus, vzrůstá počtem i kvalitou jednotlivců. Ne množství pasivních posluchačů, ale aktivní spojení s živým Kristem může oživit a zachránit. Žel, naše doba svědčí, že v církvích je málo skutečně živých, zapálených a k obětování sebe schopných křesťanů. Ve 20. století mnoho vyhaslo z toho, co bylo kdysi živé. Dnešní církev nejednou zápasí o bytí a nebytí, protože mnozí křesťané se neprojeví jako "živí křesťané".

Živý křesťan je obětavým služebníkem Pána Ježíše Krista a bližních. Snáší utrpení a ví, že vítězství patří věrným, "živým" následovníkům. Není formalistou a pokrytcem. Živí křesťané mohou vykonat více než zástupy, které

nevede Ježíš Kristus, ale pouze pozemští vůdcové.

Živá církev se buduje z živých kamenů (1 P 2,5). Tedy život, živý křesťan, živá církev, to nejsou jen abstraktní pojmy, ale něco, co roste, buduje se a nakonec bude skvostně zářit v plné slávě. Církev žije v současnosti na mnohých místech v ponížení a v ústraní, ale živá církev jednou vstane a bude zářit s Ježíšem Kristem, aby byla odevzdána Otci. (Ef 5:27, 1 K 15:28). Jsi živým údem živé církve, která má být představena jako nevěsta nebeskému Ženichovi? Bdi a modli se, aby tomu tak bylo.

- Juraj Potůček, *Cestou světla* -

BOHOSLUŽBA VE VÍRU ZMĚN

Je "nová bohoslužba" slučitelná s tradiční bohoslužbou?

♦ *Ale přichází hodina, a již je zde, kdy praví ctitelé se budou klanět Otci v Duchu a pravdě; vždyť sám Otec hledá takové ctitele. Bůh je duch, a ti, kteří se mu klanějí, musí se mu klanět v duchu a pravdě.* (Jan 4,23-24)

Je možné současný způsob křesťanské bohoslužby (budeme ji nazývat "novou bohoslužbou") kombinovat s tradiční bohoslužbou?

Chci se s velkou úctou obrátit na bratry kazatele a křesťanské pracovníky, kteří se přikláníjí, do určité míry, k přijetí nového způsobu bohoslužby. V žádném případě se nechci stavět nepřátelsky, jelikož existuje mnoho oddaných bratří, kteří jsou toho názoru, že nový bohoslužbě by se měla dát šance.

Nedělají to z vlastního popudu, ale jiní je přesvědčili, že jejich výhrady jsou pouze otázkou vkusu či kultury. A proto, aby přitáhli mladé lidi, dávají (často neochotně) prostor novodobým chválám.

Tito přátelé mají téměř vždy jisté obavy. Neztotožňují se úplně s tímto novým trendem. Rozhodně nesdílejí citově manipulující motivy hlavních zastánců nových chval. Stejně tak nesdílejí poněkud mystické pojetí obecnosti s Bohem. Vlastně je jim to velmi vzdálené, nicméně si myslí, že žijí v nové kultuře, a tak musí, i když s obezřetností, přijímat nové věci.

Tito pastoři se ze všech sil snaží udržet tradiční formu uctívání vedle nové a dávají pozor, aby nová nepřevládla, ale aby také nebyla úplně potlačena. Velice dobře rozumím tomu, že ten, kdo má srdce otevřené pro nastávající generaci a leží mu na srdci stav sboru, nebude chtít zabraňovat novým myšlenkám. Proto nemám tímto článkem v úmyslu kritizovat ostatní křesťanské pracovníky, kteří se, byť s výhradami, přizpůsobili novým formám. Ale chtěl bych v této bratrské polemice upozornit na několik závažných zásad, které jsou nyní v ohrožení. Hlavním problémem je to, že tradiční a nová forma představují naprosto odlišná pojetí uctívání a stojí vůči sobě v protikladu.

Nová bohoslužba neboli současná forma uctívání Boha má svůj počátek v Kalifornii konce šedesátých let, kdy se mnoho přívrženců hnutí hippies obrátilo k Ježíši Kristu a stali se "Ježíšovým lidem". Uctívali Boha hudebním stylem, který znali už jako hippies. Na jeho podporu vzniklo mnoho hnutí, například známé Calvary chapels.

Jednořádkové refrény

Nové chvály se většinou skládaly z jednořádkových prostých refrénů, které se donekonečna opakovaly. Slova byla jednoduchá, mnohem jednodušší než u tradičních dětských písní, a témata ta nejzákladnější. Jen zřídka se vyskytlo třeba vyznání hříchu nebo nějaké doktríny. Ať už byly míněny jakkoli dobře, nové chvály nebyly utvořeny ani ovlivněny žádným biblickým vzorem bohoslužby ani všeobecnou církevní praxí.

Byla to forma bohoslužby, která se zrodila v lůně meditačního mysticismu hippies, kdy stovky a tisíce hippies se zavřenýma očima seděly na kalifornských svazích a pohupovaly se v extatickém vytržení.

Bývalí hippies si s sebou do svého nového křesťanského vyznání přinesli metodu vyhledávání emocionálního uvolnění a vzruchů, na které byli zvyklí. Nikdo jim neukázal lepší cestu.

Nová bohoslužba se bleskurychle rozšířila a spojila se s dalším proudem nového stylu písní pocházejícím z pera těch, kdo chtěli, aby chvály zněly jako světská rocková hudba. Jinými slovy, ti druzí si ve světském slova smyslu chtěli "užít". Musíme si být vědomi toho, že nová bohoslužba vyrostla z těchto dvou základů: mysticismu hnutí hippies a světského křesťanství. Okamžitě se včlenila do charismatického hnutí, odkud většina nových chvalozpěvů pochází.

"Extatické uctívání"

Nechci tím říci, že tradiční křesťané, kteří přijímají novou bohoslužbu, podporují tyto výchozí body. Ovšem těžko můžeme novou bohoslužbu posoudit, pokud nevezmeme v úvahu její pozadí a cíle.

Musíme si uvědomit, že nová bohoslužba má být extatickým uctíváním. Jinými slovy, hlavním cílem bohoslužby je probudit smysly a city. Biblický požadavek (jak brzy uvidíme) a tradičně uznávaný křesťanský pohled je ten, že Bůh musí být uctíván myslí a emoce jen podporují to, co uchopila mysl. Velký důraz v tradiční bohoslužbě je kladen na význam - mysl inspiruje srdce. Extatická bohoslužba naopak říká: "Zjednodušme význam. Význam překáží a mate nás. Význam na nás chrlí fakta, a tak nemůžeme zároveň cítit. Hlavní je dosáhnout nějakého pocitu."

Zpěvy a písně, které pocházejí z hnutí nové bohoslužby, jsou založeny na tomto způsobu uctívání. To není jen můj názor, ale jasně stanovený cíl zasťanců nové bohoslužby. Ovšem užívat

melodii nebo píseň jako prostředek vzbuzení pocitů vytržení, exaltovaných citů a emocionální radosti je špatné. Říkají: "Musíme najít cestu, jak uvnitř sebe sama vzbudit tento pocit. Musíme se "do toho dostat" pomocí hudby a jakéhokoli jiného možného prostředku, který naše nitro pomůže naladit na emocionální strunu." To je samotný základ nové bohoslužby.

Z jiného pohledu by se dalo říci, že nová bohoslužba je mystická. Autoři těchto písní nemusí být vědomě mystiky, ale většinou zastávají názor, že přímé spojení s Bohem je možné navázat chválou. (*Extatické* má co dělat s pocity, zatímco *mystické* se týká metody vnímání spojení s Bohem.)

Jakýkoli pokus být v přímém doteku či spojení s Bohem prostřednictvím nějaké techniky je forma mysticismu. Je to v protikladu k naší tradiční křesťanské bohoslužbě, která říká, že spojení s Bohem je skrze víru založenou na poznání, a ne na citech. Věříme Bohu zjevenému v Písmu a dotykáme se ho vírou.

Mnoho chvalozpěvů nové bohoslužby mluví o dotýkání se Boha (nebo podobných výrazech), myšleno tak, že toho dosahujeme vzbuzením našich emocí. Nebezpečí této filozofie není možné podceňovat.

Mystické uctívání založené na emocích je klam, který rodí silně emotivní a subjektivní cititele, pro které je hlavním cílem osobní potěšení. Z biblického pohledu se ovšem dotýkáme Boha, když uznáváme pravdu o NĚm a blížíme se k němu vírou. Hluboké pocity jsou toho důsledkem.

Další neslučitelný bod mezi starou a novou bohoslužbou spočívá v tom, čemu se říká estetický faktor. Tradiční bohoslužba, jak už jsme uvedli, říká, že lidské bytosti mohou uctívat Boha pouze slovy a myšlenkami. Ale estetické pojetí (všeobecně přijímané šířiteli nové bohoslužby) říká, že Boha lze uctívat i lidskou tvořivostí. Pokud hraji dobře na nějaký hudební nástroj, oprav-

dově oslavuji Boha svou zručností. Bůh pohlédne na krásu, kterou jsem vytvořil, bude jí potěšen a přijme ji jako právo-platnou chválu. Oslavil a potěšil jsem Boha svou dovedností. Jeden anglo-katolický chvalozpěv vyjadřuje tuto myšlenku, která je ovšem chybná:

*"Dílo rukou člověka a kouzlo hudby
souzní pro Tvé potěšení."*

Velcí stavitelé katedrál mnoha minulých století věřili, že samotné uspořádání kamenů a důmyslnost mozaikového skla byly chválou.

Střídmé zacházení se slovy

Samozřejmě, že Bůh je oslavován vším, co děláme, ale přímá křesťanská bohoslužba se skládá pouze ze slov a myšlenek, které plynou z upřímných a vážných srdcí. Při nové bohoslužbě se slova užívají velice střídmě, protože nemají takovou váhu. Tvůrčivost a zručná instrumentace se považují za více vzrušující a dojemnější pro člověka a přijatelnější pro Boha. Nová bohoslužba je tedy neslučitelná se starou, protože stojí na jiných základech. Četl jsem knihu Johna Framea z kalifornské koleje Westminsterského teologického semináře, která má název Současná hudba při bohoslužbách: biblická obhajoba (*Contemporary Worship Music: A Biblical Defence*). Autor, reformní teolog, se překvapivě staví na stranu nové bohoslužby.

Jeden z mnoha neduhů tradiční bohoslužby je podle Framea její přílišná složitost. Obsahuje příliš mnoho slov, je příliš učená až vědecká. Není pro obyčejné lidi. Vyléčení tohoto neduhu autor spatřuje v menším užívání slov. Racionalitu chce ponechat stranou a na stěžejní místo bohoslužby dosadit pocity. Tvrdí, že bohoslužba má také fyzický rozměr, takže je zde místo pro tanec a další aktivity. Chce rozeznít pocity a city za účelem doteku s Bohem. Na tuto knihu poukazují právě v tuto chvíli, abych ukázal, jak "tradicionalisté", kteří přijmou novou bohoslužbu, nakonec kapitulují před pocitovo-mysticko-estetickou filozofií uctívání.

V duchu a v pravdě

Abych podložil tradiční pohled na bohoslužbu, obrátím se k Janovi 4,24 ke slovům Pána Ježíše:

♦ *Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.*

Za prvé, v duchu znamená, že ho nemáme uctívat žádným fyzickým způsobem. V duchovním uctívání nejsou žádné fyzické prvky ani úkony s výjimkou křtu a Večeře Páně, které Spasitel ustanovil výlučně jako obrazná přirovnání. Kromě těchto dvou nemá bohoslužba žádnou fyzickou součást, snad možná ještě padání na zem v úctě před Pánem. Jelikož bohoslužba je v duchu, není fyzická, je tedy zřejmé, že nelze uctívat Boha tancem.

Uctívání jako duchovní aktivita nemůže být přinášeno Bohu melodií či instrumentací. Hudební nástroje a hudba pouze napomáhají zpěvu smysluplné chvály. Varhany nebo klavír jsou velkou pomocí, ale větší význam nemají. Nelze vypustit či minimalizovat slova a chválit místo toho hudbou. Hudba nemůže přispět k duchovní přijatelnosti slov. Z biblického pohledu neexistuje uctívání, které by bylo "oslavou slovy a hudbou". Pokud má hudba odpovídající "náladu", jistě může přispět k soustředění, ale není možné jí Boha chválit. Chvála se neděje melodií či hudebními nástroji, ale vírou.

Hudební nástroje nemají větší význam v bohoslužbě než mají radiátory, které dodávají teplo do budovy. Bůh spoléhá na to, že budeme takovýchto "pomocníků" užívat rozumně, ale nikdy je nesmíme povýšit na formu chvály.

Toto stanovisko je možné podpořit i tím, že Pán určuje, že uctívání se má dít výhradně "v pravdě". To samozřejmě znamená, že skutečná bohoslužba proudí z opravdového, čestného a upřímného srdce. Také to znamená, že bohoslužba je smysluplná. Náš Pán řekl, že Otec hledá takové cítěle, kteří ho budou ctít rozumovou schopností mysli či rozumem. Tvrdí, že námět chvály musí upoutat mysl a být pocho-

pen. Říká nám, že toto je jediný platný způsob bohoslužby.

"V pravdě" znamená také, že bohoslužba má být v souladu s Pravdou, tedy jinými slovy, má být, jak je předepsáno v Božím slově. (V patřičnou chvíli budeme uvažovat, zda nová bohoslužba je v souladu se zásadami Písma.)

Mezi tradiční a novou bohoslužbou existuje moře rozdílů. Pokud do písní pro dospělé vneseme krátké a jednoduché refrény s jejich opakujícími se verši a mělkostí pocitů, významně potlačujeme Pánův požadavek po smysluplném porozumění hlubokým a slavným pravdám. Řečeno otrepaným způsobem, bohoslužba se stane triviální. Tradiční způsob bohoslužby je dále potvrzen ve Zjevení, v kapitolách 4 a 5. Tyto kapitoly předkládají vizi Boží vlády nad Církví a také její uctívání Boha.

Ústředním bodem této vize je úžasný Boží trůn, a pokud projdete těmito kapitolami, najdete všechny tři osoby Trojice přítomné na tomto trůně. Trůn, jeho drahé kameny a mocné úkazy symbolizující Boží atributy jsou popsány vznosným jazykem.

Před trůnem jsou živé bytosti, které se obvykle označují jako Boží cherubové spravedlnosti. Dále tam je křišťálové moře, jehož oblíbeným výkladem je to, že představuje smírující zásluhy a spravedlnost Ježíše Krista jako jediného prostředku k přiblížení se ke trůnu.

Bohoslužba všeobecné Církve

Vně a okolo křišťálového moře, často zobrazovaného jako široký okruh, je dvacet čtyř starších, kteří představují dvanáct patriarchů a dvanáct apoštolů. To je Církev ze židů i z pohanů, minulá, současná i budoucí, tedy celé společenství vykoupených. Vně tohoto kruhu je andělský zástup. Je jich na tisíce a na statisíce.

V této pasáži zjistíme, jak lidé a andělé vzdávají chválu. Ve Zjevení 4,8 čteme:

♦ *Všechny bytosti jedna jako druhá měly po šesti křídlech a plno očí hledících ven i dovnitř. A bez ustání*

dnem i nocí volají: 'Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh všemohoucí.'

Slovo, kterého bychom si měli povšimnout, je "volají". Oni svou chválu volali, tedy užívali slova.

V desátém a jedenáctém verši čteme:

♦ *...padá těch čtyřiaadvacet starců na kolena před tím, který sedí na trůnu...pak položí své koruny před trůnem se slovy: 'Jsi hoden, Pane a Bože náš.'*

Užili slov. V kapitole 5,8-9 čteme:

♦ *A když tu knihu uchopil, čtyři bytosti a čtyřiaadvacet starců padlo na kolena před Beránkem; každý měl loutnu a zlatou nádobu naplněnou vůni kadidla, což jsou modlitby Božího lidu. A zpívali novou píseň.*

Zpívali. Ve verších 11 a 12 je řečeno:

♦ *A viděl jsem, jak kolem trůnu a těch bytostí i starců stojí množství andělů - bylo jich na tisíce a na statisíce; slyšel jsem je mocným hlasem volat: 'Hoden jest Beránek.'*

Volali, tedy užili slov. Ve verši 13 záznam pokračuje:

♦ *A všechno stvoření na nebi, na zemi a pod zemí i v moři, všecko, co v nich jest, slyšel jsem volat: 'Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!'*

V následujícím verši se dozvídáme, že "čtyři bytosti řekly". To je oslava Boha na nebi i na zemi.

Řekly, že zpívaly. V této vizi právě bohoslužby vidíme, že uctívání jsou slova. Musíme to zdůraznit - uctívání jsou slova. Uctívání nejsou slova a hudba. Hudba nám pomáhá, ale ta účinná, ta platná složka jsou slova. Není jiný prostředek chvály kromě slov. Mysl je sídlo bohoslužby. Oslavujeme vírou a láskou, ale musí to být ve slovech, ať už myšlených, řečených, nebo zpívaných.

Je naprosto jisté, že pokud by tento článek byl napsán před 150 lety, mnoho nonkonformistů by ho pokládalo za natolik samozřejmý, že by bylo zbyteč-

né ho otisknout. Všichni to věděli. Pro ně to byla základní věc, že bohoslužba jsou slova. Ale dnes už naneštěstí tento princip podlehl zkáze.

Možná vás na tomto místě napadne: "A co nevyslovitelné lkaní v Pavlově listě Římanům, není to modlitba beze slov?"

Nebeský jazyk

Odpověď zní: ne, a to z jednoduchého důvodu. Nevyslovitelné lkaní není z nás, ale z Ducha svatého. Modlíme se svými slovy a Duch svatý ve své moci a síle překládá tato slova do nebeského jazyka a přináší je za nás před trůn. Nevíme, za co se modlit ani jak se modlit, ale Duch svatý naše váhavé pokusy zdokonaluje a zkrášluje a předkládá je Pánu.

Neměli bychom říkat: "Mohu se modlit jen pocitem, i když to nemohu vyjádřit slovy." Může se stát, že věřící pocítuje něco tak silného, že jeho pocity překračují jeho mysl. Ale pokud by se ho někdo zeptal "Za co jsi se právě modlil?", byl by schopen odpovědět.

Neexistuje pravá modlitba, která by neprošla myslí. Neexistuje modlitba, kterou není možné vyjádřit slovy. Jen tak můžeme Boha opravdu chválit. Vše kromě toho je mystické a extatické uctívání. A proto klademe takový důraz na mysl, zatímco zastánci nové bohoslužby chtějí zdůrazňovat emoce.

V mé poněkud starší knize *Healing Epidemic* (Epidemie uzdravování) je kapitola nazvaná 'Zákon rozvahy'. S rozšiřující se novou bohoslužbou tato kapitola nabyla na aktuálnosti. Název kapitoly pochází z Pavlových slov Timoteovi: "Neboť Bůh nám nedal ducha bázlivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy." Je o ústřední důležitosti rozvázného myslí.

Nejhlubší pocity, jakých jsme schopni, by měly být přítomny v naší chvále, ale tak, aby podporovaly slova. Musíme věci cítit, protože si je myslíme. Jestliže rozumíme těm slovům a myslíme je vážně, pak se Duch svatý (který inspiruje veškerou opravdovou chválu) dotkne

naší myslí tak, že je vidíme mnohem jasněji, a dotkne se i našeho srdce tak, že je i mnohem hlouběji cítíme. Systém emocí je systém podpory a odezvy. Není to primární hybatel v bohoslužbě. Nikdy emoce nesmí být probouzeny či vytvářeny metodou hudby.

Rozvázná mysl

V pastorálních epištolách apoštol Pavel často nabádá k rozváznosti. Vyžaduje neustálou rozumovou kontrolu. Trvá na tom, aby naše slova a myšlenky byly rozumné. Říká, že rozum musí být stále zapnutý. Takovýmto nabádáním odsuzuje vytržení a čistě sentimentální bohoslužbu.

Volá nás k opatrnosti. Všichni mají být bdělí a ostražití. Všichni mají být ve svém přístupu mírní, ale bystří. Každé slovo chvalozpěvu musí nejprve projít rozumem, protože to je základní cesta chvály. Pavel stanovil, že rozum a mysl je na prvním místě.

Toto téma je tak závažné, že Pavel věnuje samostatné oddíly kazatelům, starším mužům, starším ženám, mladým mužům a mladým ženám. Znovu a znovu své nabádání opakuje a zvláště to platí pro užívání rozumu v bohoslužbě. V 1. Korintským nám říká, že se modlíme a zpíváme v duchu, ale také s porozuměním. Při bohoslužbě myslíme a chápeme. Znalost a pochopení jsou základem.

Ti učitelé, kteří pobízejí k opuštění historické bohoslužby, odmítají základní zásadu, a to, že mysl je na prvním místě. Ale té se musíme držet. Nová bohoslužba se pohybuje od extrémně zjednodušené bohoslužby až po čirý emocionálníismus. Není to biblická bohoslužba.

John Frame ve své knize říká, že problém tradicionalistů je ten, že jsou snobové. Jsou to snobové, co se týče hudby, jsou to snobové, co se týče teologie! Nikdo z věřících nechce být snob a nás takové obvinění děsí. Vrozná křesťanská pokora nás nutí se tázat, jestli to obvinění je pravdivé. Začneme si myslet, že máme proti nové boho-

službě předsudky pouze proto, že dáváme přednost způsobu, na jaký jsme zvyklí. Ale mít se na pozor před novou bohoslužbou není snobství, protože jsou ohroženy důležité zásady.

John Frame má rád opakující se refrény a krátké písně. Říká, že výhoda takových písní je v tom, že obsahují jen málo myšlenek. Vezme typický verš z Wesleyeho chvalozpěvu a prohlásí ho za méně hodnotný a méně účinný prostředek komunikace než na první pohled plytký refrén! Na Wesleyem, Wattsovi a dalších tradičních autorech chvalozpěvů mu vadí, že toho říkají příliš mnoho. Pochopitelně, že nikdo nemůže pochytit všechny jejich myšlenky, protože je jich příliš mnoho a jsou příliš složité. Miliony věřících v průběhu staletí tedy podle jeho názoru při bohoslužbě trpěly závažným nedostatkem. Jaké asi místo, z hlediska jeho myšlení, při uctívání zaujmají žalmy? Jsou často dlouhé, složité a hluboké. Také ony musí být odmítnuty jako model pro naše chvalozpěvy?

Skličující "biblické" příklady

Frame se pokouší o jakési novátorské výklady Písma, aby ospravedlnil triviálnost nových chval. Poukazuje na Jóba, na jeho znamenité proslovy, kterými chtěl zahrnout Boha, až by vyvstala příležitost. Ale když Boha uviděl, dal si ruku před ústa a vykotal ta nejprostší slova. A jak říká Frame - tak to má být. To je rozdíl mezi tradiční a novou bohoslužbou. Tradiční jsou všechny znamenité Jóbovy proslovy a nové je to, co měl Job dělat hned od začátku. Co nejméně slov a co nejsilnější pocity, to je to nejlepší.

Používá také Mojžíše a Izajáše. Také oni před Pánem ztichli a mluvili jen málo. A to podle Johna Framea ospravedlňuje novodobou křesťanskou bohoslužbu. Znovu a znovu opakuje, že v tomto směru musíme být bibličtí, ale on sám, když uvažuje, jakou podobu by měly mít chvály, nebere v úvahu Pánovu vlastní knihu chvalozpěvů totiž Žalmy.

"Matematika" či proporce žalmů jsou v tradičních zpěvnících věrně následovány, ale v nových chválách se úplně opomíjí. Tradiční chvalozpěvy dostatečně sledují poměr chválicích a prosebných písní a zaujmají celý rozsah námětů jako v Žalmech. Refrén například nenachází v Žalmech žádné opodstatnění.

Hospodinův záměr

Jsou tradiční chvalozpěvy příliš komplikované? Když Hospodin dával dohromady knihu chvalozpěvů pro zemědělský lid, z něhož pravděpodobně 95 % bylo negramotných, nedal jim knihu refrénů, ale knihu Žalmů.

G. H. Spurgeon jednou vyjádřil svou radost nad příchodem lidových národních novin, protože se dostaly do všech měst i vesnic. Jelikož sám pocházel z vesnického prostředí, mohl velice dobře vědět, jak je vesnický intelektuální život omezen. Paní Vomáčková byla prostoduchá, protože se svými přítelkyněmi probírala jenom malicherné události a místní drby. Jakým zázračným nástrojem, řekl, byly ty noviny k rozšíření jejich obzorů, protože jim mohly ukázat města a země za hranicí jejich vesnice.

Od dob Žalmů až po reformaci i po následující staletí byly chvalozpěvy Božimu lidu naprosto srozumitelné. Pozvedávaly ho duchovně i intelektuálně. Vyjadřovaly chválu a vyučovaly velkým Božím pravdám. V první řadě Bible a v druhé řadě chvalozpěvy vysvobozovaly celé generace z nevzdělanosti a naivity, protože vyučovaly a vyslovovaly smysluplnou chválu. A dnes nová bohoslužba snižuje věřící na úroveň, kterou ještě nepoznali.

- Dr. Peter Masters

Metropolitní Teologické studium

pro kazatele, Londýn 1988

Sword & Trowel, 3/1988 -

- Přeložila MaS -

**Prošel tamější krajiny, vytvřale
povzbuzoval bratry slovem Božím
a přišel do Řecka, (Skutky 20,2)**

JEŠTĚ JEDNOU HUDBA

Ohlasy čtenářů

Milí v Pánu Ježíši Kristu, prvé děkuji Pánu Bohu za Vaši práci. V srpnovém čísle mě zaujal článek *Ďábelská hudba*. Autor v něm jmenuje několik skladatelů duchovní hudby. Uvádí, že jejich víra nebyla nic moc. Na základě takového rozboru může také někdo říct, že Šalamoun uctíval molocho. Kdo byl na tom hůř? H. Berlioz, který bral drogy, nebo Šalamoun? Já všem těmto skladatelům připisuji jedno plus - každý skládal pro svůj národ. Rocková hudba je hudbou celosvětovou a kolébkou jejího úspěchu skutečně kolébal ďábel. Skupina Black Sabbath se v r. 1969 zapřísahala v okultním křtu ďáblu. Podobně skupina Rolling Stones. Satan po nás nežádá, abychom Pána Boha proklínali. Vždyť on také věří. Tolik lidí bere jméno Pána Ježíše nadarmo, proč by tak nemohly činit i rockové skupiny? To má satan rád. Pokud to někteří myslí upřímně, určitě je Pán Bůh nenechá bez pozhelnání. Já čtu a několikrát jsem slyšel mluvit o tichém Božím hlasu. Kdo jej uslyší při rockové hudbě? Každý, kdo čte Písmo, dobře ví, kam až zašel Babylón na základě své velikosti a jednoty. Jestli tenkrát Pán Bůh řekl: "Sejdeme dolů a popleteme jim jazyk", věřím, že to má dnes stejný význam jako tenkrát. To, že každý člověk je stvořen jako originál, má jasnou logiku. Nemohu své hříchy vyznávat jako Indián nebo Angličan. Musím je vyznávat já Milan. Poděkování, vděčnost a chvála musí pramenit z mého srdce. Pokud to dělám jako někdo, i když sebe lépe, může ze mě být jen "jakokřestan". Jestli každý národ má od Pána Boha speciální poslání a úkol, nikomu neuvěřím, že našim národním posláním je stále někoho napodobovat. Když má Pán Bůh schopnost slyšet i to, co jsem nevslyšel, má určitě schopnost vyslechnout každou hudbu, která má

sloužit k Jeho chvále v originále. Od nás určitě čeká, že Jej budeme chválit jako Češi a Moravané.

V křesťanském vysílání poslouchám: Zahrají Kytaráci, Mravenci, Zrcadla... Jak světsky anonymní. Proč tato mládež natáčí anglicky mluvené kazety? Jaký to má přínos na posílení víry? Ani jediný úd mého těla nechce být jiný. Levá ruka je levá a nechce být pravou. Proč my, národ, úd těla Církve Pána Ježíše, nejednáme také tak? Vždyť všechny údy těla Kristova ze všech národů spojuje ta jedna jediná krev. Vždyť v různosti je plnost. Nebo nás má spojovat rocková hudba? Satan by se měl!

Jeden švédský misionář vyprávěl o svých zkušenostech v Kongu: "To bylo tleskání, dupání, poskakování. Byl to pro nás šok. Pokřtili jsme je. Přijali Pána Ježíše a dnes sedí ve shromáždění tiše."

Pamatuji si, že i v době totality se k nám v minulosti čas od času dostal některý kazatel ze západních států. Nejednen řekl, že je zde vidět víru. Po revoluci jeden z těchto kazatelů přijel znovu a prohlásil: "Už je to tu jako u nás." Církve usilují o to, aby přibývalo členů. Jedni promítají film *Ježíš*, kde představitel emocionálně nařká. Přitom tyto lidé určitě vědí, že je psáno: Neučiníš sobě rytiny ani podobství. O Pánu Ježíši čteme v proroctví Izaiáše proroka: Byl jako ovce před těmi, kteří ji stříhají, oněměl, aniž otevřel úst svých. Jiní si pozvou evangelistu ze zahraničí. Jak atraktivně pohodlné! Já věřím, že tou nejlepší evangelizací v současné době je: "Vezmi kříž svůj a následuj mne."

Máme ve svých církvích a městech takovou hrstku lidí, pro které by byl Bůh ochoten zachránit Sodomu a Gomoru? Mladí mnohé zdůvodňují tím, že mají svobodu a že Bůh se dívá k srdci. Dobrá, ale naši nevěřící spoluobčané tuto schopnost nemají, ti jsou odkázáni jen na to, co vidí na nás. Jak splníme to, co řekl Pán Ježíš: "Budete mi svěd-

kové." Nebo to, co je psáno: "Vy jste chrám Ducha svatého." "Jste národ vyvolený, oddělený." Jak jsme jiní?

Když vidím ve shromáždění dlouhé vlasy mládence, napadá mě vždy otázka: Je to svoboda, nebo otroctví módy, nebo modla? Pán Ježíš také jeho hříchy nesl na kříž a pro něj je neúměrnou obětí zajít k holiči. Víím, není nikde nařízeno oblečení, je pouze napsáno: nesluší se. Pán Bůh očekává, že za Jeho utrpení a darovanou milost, která nám otevřela cestu do nebeského domova, si mnohé zakážeme sami...

Dopis č. 0073

Milan Nedělka, Kadov

INSTANTNÍ KŘESŤANSTVÍ

Nevím, jaký máte názor vy, ale mně se instantní potraviny moc nezamlouvají. Jistě znáte to množství různých kaší a polévek, které jen vsypete do vody, necháte minutu stát a jíte. Ale ta chuť! Je to prostě umělé a člověk se z toho moc nenají.

Vedle instantních potravin však existuje i instantní křesťanství. Nesype se nic do vody, ale používá se také jakýchsi jednoduchých postupů na to, aby se něco "uvařilo". Na obalu takové potraviny pro vnitřního člověka naleznete návod, který říká, že k vyřešení nějakého problému či k získání požehnání stačí vykonat nějaký úkon (rukama, tělem), případně stačí něco říci, nějak se modlit apod. Je to jakási zkratka - do několika minut se s vámi má stát to, k čemu jiní dozrávají a dospívají léta.

Konkrétně to vypadá takto: Máš problémy? Je zde žehnací modlitební polévka č. 1. Upadáš do sexuálních pokušení? Je tu postní a vyznávací polévka č. 2. Jsi nemocen? Pak je tu instantní vymítací kaše. Rozpustný nápoj rucevkladný s případným upadnutím se hodí vždy pro celkové posilnění křesťanského imunitního systému.

Proti instantnímu křesťanství stojí křesťanství biblické. Je daleko náročnější, vše v něm trvá déle, člověk musí u něj přemýšlet. Všechna tato negativa však vyvažuje jedno pozitivum: vnitřnímu člověku se v něm daří dobře.

Duchovní boj je oblastí, v níž instantní křesťanství napáchalo mnoho škod a vytvořilo mnoho nebezpečných a falešných praktik. O to potřebnější je zabývat se tímto problémem z pozic biblického křesťanství. Pokusil se o to ve své knize Síly temnoty Clinton Arnold.

Když jsem zjistil, jaké téma autor zpracoval, myslil jsem si: "To si tedy troufáš! Nu uvidíme, jak ses s tím popral." Vždyť skutečně není v křesťanské praxi jiná oblast, v níž by křesťané více ztratili rozum, než je právě démonologie. Jedni zcela ignorují existenci duchovního světa, jiní vymítají demony úplně ze všeho. A protože autor knihy v existenci démonů věří, hrozilo mu právě nebezpečí onoho instantního přístupu k věci: zjednodušit vztah křesťana k duchovnímu světu na několik formulek a osvědčených postupů. Nestalo se tak a díky tomu máme po dlouhé době k dispozici seriózní studii, která se neopírá o to, jak v Africe jistý misionář zažil to a to, ale opírá se především o Bibli.

Podtitul knihy zní: Mocnosti a síly v listech apoštola Pavla. Autorovi se povedl moudrý tah. Tím, že hlavní předmět zkoumání zúžil, vyhnul se povinnosti interpretovat mnohé velmi problematické texty Starého zákona a evangelií, v nichž je o duchovních mocnostech řeč. Přesto v knize problematiku nezjednodušoval. Vždyť celá kompozice studie je velmi široká a velkorysá. V první části autor seznamuje čtenáře s vírou ve zlé síly v prvním století, tedy v době života apoštola Pavla a v době vzniku jeho epištol. Postupně za použití písemných pramenů a odborné literatury mapuje autor oblast magie a věštění, zkoumá zevrubně řeckořímská a orientální náboženství, snaží se čtenáři

objasnit pohled Pavlovy doby na astrologii a speciální pozornost věnuje víře ve zlé síly v judaismu (rozbořem písemných nebiblických památek té doby). Autor se dotýká také pohledu evangelí na síly temnoty, i když nedělá nějaký podrobný rozbor.

Ve druhé části knihy se Arnold zabývá velmi pečlivě Pavlovým učením o silách temnoty. Tato část knihy je velmi cenná, neboť autorova východiska jsou jednoznačně v Bibli. Arnold je velmi opatrný i v interpretaci biblických textů a snaží se nepřidávat nic k tomu, co je psáno. Velmi cenná je část zaměřená na identitu křesťana jako součást těla Kristova. Na základě Pavlových epištol autor vyzdvihuje význam Kristovy oběti na kříži jako jediného a dokonalého prostředku satanovy porážky.

Ve třetí části se Arnold snaží aplikovat biblické poznatky v praxi. Pokouší se vyrovnat s některými současnými pohledy na problematiku, avšak v této části je nejméně důsledný, takže mnohé otázky zůstávají bez odpovědi. Autor se nevyrovnal se všemi těmi instantními způsoby duchovního boje, které známe z praxe mnoha společenství. Pozorný čtenář si však může závěr učinit sám - předchozí kapitoly poskytují dostatek informací, na jejichž základě je možno rozpoznat, jaký způsob "boje" je v současném období církve na místě a jaký ne.

Clinton Arnold je badatel. I v knize Síly temnoty se opírá o prameny i o odbornou literaturu a snaží se potlačit svůj osobní pohled, takže čtenář nepozná, zda autor pochází z prostředí charismatického či necharismatického. Tím je jeho studie cenná - je přijatelná pro čtenáře z jakéhokoli prostředí, který je schopen potlačit svou předpojatost a přistoupit k tématu nově. Asi by se dalo diskutovat o tom, zda je autorův záběr zvláště v první části knihy dostatečně široký a hluboký - spíše se zdá, že závěry jsou činěny pouze z nemnoha vzorků památek. Studie tohoto rozsahu by však asi větší záběr nesnesla.

Můj osobní podiv vzbudila skutečnost, že v seznamu literatury na konci knihy figurují spisy Johna Wimbera, které se podle mého soudu pohybují na hranici výše zmíněného instantního křesťanství. Otazník kladu i nad skutečnost, že autor v textu použil k demonstraci toho, jak může vypadat duchovní boj, fikci Franka Perettiho *Střetnutí*. Poněkud skeptičtější či konzervativnější laděného čtenáře by tato ilustrace mohla odradit.

Přes tyto drobné nedostatky považuji vydání knihy *Síly temnoty* za velmi dobrý nakladatelský počín *Návratu* domů. V současném světě, který tolik miluje instantní pokrmy, je tato kniha nejen osvěžením, ale i povzbuzením všem, kteří berou Bibli jako Boží zjevení všeho, co potřebujeme vědět o Bohu, okolním světě i našem vlastním životě. Po dlouhé době tedy *Návrat* vydal seriózní biblickou studii. Kéž by nebyla poslední! Jen si musíme dát pozor, abychom ji nezačali užívat instantním způsobem. I tuto duchovní stravu je totiž třeba před požitím vařit a potom ji také podle vlastní potřeby dochutit. Všem čtenářům přeji dobrou chuť!

- Petr Vadura -

O NEOMYLNOSTI

Na parkovišti před supermarketem stál starý pán. Opíral se o hůl a v ruce držel několik časopisů. Teplota na nule, sychravo, zataženo s nízkou inverzní oblačností. Standardní podzimní počasí. Jistě vás už napadlo, jaké časopisy držel onen pán v ruce. Ano, nabízel náboženskou literaturu svědků Jehovových. Dělal to poněkud nesměle a téměř nikoho nebyl schopen zastavit a přimět k rozhovoru. Lidé pospíchali, byla sobota krátce před Vánoci, starosti byly spíše konzumní než duchovní. Zákazníci vesměs postaršího kolportéra ignorovali. Bylo mi ho líto. Staré lidi by neměl nikdo vyhánět na mráz. Navíc mu chyběla veškerá odvaha a agresivní

suverénnost, charakteristická pro mnohé mladší svědky při pouličním náboru. Dal jsem se s ním do řeči. Vzal jsem si od něho jeden z časopisů. "Může se stát, že by tam mohlo být něco v nepořádku? Nějaký omyl nebo nepřesnost?" Otázka ho uvedla do rozpaků. Potom rozvážně prohlásil, že by to mělo být všechno správně, protože to stojí na biblickém základě. Řekl jsem mu, že nemohu sdílet jeho důvěru v náboženské časopisy. Taky mnohé z nich čtu, sice jiné než z Brooklynu, a předem k nim přistupuji s jistou dávkou skepse. Nakonec jejich příspěvatelé jsou jenom lidé, kteří zdaleka nejsou neomylní. Ostatně občas do nich také přispívám a o své neomylnosti mám vážné pochyby. Dále jsme se během rozhovoru dostali až na samotné evangelium. Vysvětlil mi spasení úplně stejnými slovy, jako bych to udělal i já. Nenechal jsem se tím zmást. Položil jsem mu jednu otázku takřkajíc na tělo. Podobně se zeptal kdysi i Johna Wesleye jeden z misionářů tzv. moravských bratří: "Znáte Ježíše Krista osobně? Setkal jste se s ním?" Starý pán opět upadl do rozpaků. Já však taky. Připadlo mi, jako bychom si vyměnili role. Asi jsem trochu připomínal jeho souvěrce v polní službě. Sebejistý, útočný a arogantní. Neměl bych to přehánět, říkal jsem si. Pán s literaturou si mě lehce změřil. Asi uvažoval, s kým má tu čest. Nechal jsem ho chvíli vydechnout a pokračoval jsem dál v rozvíjení svých úvah. "Pokud známe Boha osobně, nepotřebujeme, aby nás někdo vodil za nos. Obejdeme se bez lidských autorit, pokud by si činily nárok na neomylnost. Nepotřebujeme pak časopisy ani brooklynské ústředí." Snažil jsem se mu vysvětlit, že existuje úplně zvláštní vztah - já a Bůh. Evidentně tomu nerozuměl. Pro jistotu začal mluvit o něčem jiném. Pak mi naznačil, že naše diskuse je příliš akademická a že už se mnou ztratil hodné času. Rozloučil jsem se, pěkné Vánoce jsem mu nepopřál, na to si svědkové moc nepotrpí, přání k novému roku však ode

mne přijal. Poradil jsem mu ještě, aby šel domů, že je zima. Bylo chřipkové období. Rozešli jsme se jako přátelé.

Doma jsem si nalistoval úryvek z Deníku Johna Wesleye. John Wesley své setkání s moravskými bratry líčí takto: "Žádal jsem Spangerberga o radu ohledně svého života. Odpověděl, že mi napřed musí položit dvě nebo tři otázky: "Znáš sebe? Máš svědectví ve svém srdci? Osvědčuje Duch Boží tvému duchu, že jsi synem Božím?" Byl jsem překvapen a nevěděl jsem, co mám odpovědět. Spatřil mé rozpaky a ptal se dále: "Znáš Ježíše Krista?" Mičel jsem a pak jsem řekl: "Vím, že je Spasitelem světa." "Ano," odvětil, "ale víš také, že spasil tebe?" Odpověděl jsem: "Doufám, že zemřel, aby spasil i mne." Tu dodal: "Znáš sebe?" Řekl jsem: "Ano." Bojím se však, že to byla jenom prázdná slova." Wesley si uvědomil svou duchovní nouzi. Zrcadlí ji i jeho známý výrok ze stejného období života: "Jel jsem do Ameriky obracet Indiány - ale kdo obrátí mne?!" Nakonec se mu však Bůh osobním způsobem zjevil. John Wesley se obrátil. Přál bych to i tomu starému muži, který dosud spíše než Bohu slouží skvěle zaranžované firmě, která pod názvem Watchtower šíří po celém světě svou náboženskou osvětu a rozšiřuje tak svou odběratelskou základnu.

- M. Skořepa -

SVĚDECTVÍ O SVĚDCÍCH

Amerika vytvořila několik kultů, jež svým členům přinesly smrt. Koncem sedmdesátých let v Jonestownu více než 900 lidí vypilo otrávený nápoj a spáchalo sebevraždu na rozkaz Jima Jonese. Později se nepodařilo zabránit smrti více než 80 lidí v texaském Wacu, kteří byli stoupenci Davida Koreshe. Poměrně nedávno se udála tragédie Heaven's Gate, kde byl nalezen velký počet mrtvých těl v jednom ze sídel kalifornského San Diega.

Mladiství 'mučedníci'

Avšak organizace, o níž tento článek pojednává - svědkové Jehovovi - poslala na předčasnou smrt více lidí, než tyto skupiny dohromady. Na titulní stránce časopisu *Awake* z 22. května 1994 se objevila fotografie 26 mladistvých. Nápis proklamuje: 'Mladí, pro něž byl Bůh na prvním místě'. Jsou to mladí lidé, kteří zjevně zemřeli v poslušnosti k organizaci Watchtower; dodrželi její pokyny a odmítli transfuzi krve. A doprovodný text deklaruje: 'Tisíce mladých lidí v minulosti zemřely, aby oslavily Boha. A oslavují Jej i nyní, jenže nynější drama se odehrává v nemocnicích a v soudních síních. Předmětem sporu jsou transfuze krve.'

Důsledkem toho je, že v současnosti umírají tisíce lidí; pravdu nelze popřít. Statistika uvádí, že tisíce svědků Jehovových zemřely po odmítnutí transfuze krve, jež by jim mohla zachránit život.

Zde je jeden názorný příklad: V *Dallas Morning News* z 27. července 1993 se objevila zpráva o smrti svědka Jehovova, pětadvacetiletého Carltona Johnsona. Na dálnici v Texasu změnil prasklou pneumatiku a byl sražen jiným autem. Vedoucí lékař pohotovostního oddělení nemocnice v Dallasu Dr. Robert Simonson konstatoval, že transfuzi krve mohl být mladíkův život zachráněn. Jenže u Carltona se našel průkaz znemožňující transfuzi, jímž byli lékaři informováni, že mu nemají poskytovat transfuzi ani v případě, kdyby byl nalezen v bezvědomí, krvácel a byl blízko smrti. Lékaři sice zraněnému poskytli bezkrevné náhražky, avšak bylo zapotřebí krevní plazmy s jejími srážlivými vlastnostmi k zastavení krvácení. Dr. Simonson prohlásil, že za 11 let své praxe na pohotovostním oddělení sám zažil 20 případů, kdy svědkové Jehovovi odmítli krev. Tento jediný lékař, v jediné nemocnici, viděl umírat více než deset svědků Jehovových, kteří se zřekli možnosti transfuze. Kolik jich zemřelo a umírá jinde ve světě? Skutečný počet zná jen Watchtower Society.

Noviny o jejich smrti referují jen v případech, pokud se stanou problémem právním, například když rodiče odmítají krev pro své dítě a úřady se snaží, aby transfuzi nařídil soud. Ve většině případů je odmítnutí soukromým rozhodnutím pacienta, a jen málokdy se dostane na veřejnost.

Organizace Watchtower občas některé ze skutečností sama nechťeně prozrazuje. Časopis *Awake* z 22. září 1992 sděluje, že soudní pře na toto téma jsou na 'denním pořádku'. Pokud se takové případy stávají předmětem soudních sporů denně, můžeme počet svědků, kteří umřeli, aniž by o tom byla zpravena veřejnost, jen odhadovat. Pokud 14 milionů lidí zásadně odmítá krev během chirurgického zákroku, je patrné, že počet zemřelých jde do stovek či tisíců.

Proč svědkové přesto krev odmítají? *Překlad nového světa* Svatých písem svědků Jehovových v závěrečné části uvádí osnovy pro promluvy o různých tématech. Tyto jsou svědky Jehovovými konzultovány, když chtějí posoudit, co je o určitém námětu psáno v bibli (anebo jak jim v tomto bibli vykládá jejich organizace).

Autorita nad bibli

Když je pojednáváno o krvi, poskytuje několik biblických veršů se stručným komentářem pro poučení. Pod zvýrazněným titulkem 'Transfuze znesvěcují posvátnost krve' je s odvoláním na 1. knihu Mojžíšovu 9:4,6 zdůrazněno, jak byl Noe zpraven o tom, že krev je tak posvátná jako sám život. S odkazem na 3. knihu Mojžíšovu 17:14 a 7:26-27 je navíc uvedeno, že 'Smlouva zákona nepřipouští požívání krve'. A s poukazem na *Skutky* 15:28-29 a 21:15 je vyvozováno, že 'Zákaz byl připomenut křesťanům'. Toto jsou pasáže, jimiž jsou svědkové Jehovovi vedeni k odmítnutí transfuzí.

Leč takové citáty nejsou tou pravou příčinou, proč svědkové Jehovovi transfuze odmítají. Ve skutečnosti takto jednájí z popudu organizace Watchto-

wer. Kdyby se organizace Watchtower prezentovala novým vydáním své bible, připouštějícím transfuze, svědkové by se jim nebránili. Oni se neřídí biblí, nýbrž oficiálním výkladem interpretovaným jejich organizací, jež pro ně představuje významnější autoritu než Písmo svaté.

Výslech před právním výborem

Jestliže svědek Jehovův přijme transfuzi krve, čekají ho sankce. Jejich součástí je formální výslech v organizaci před právním výborem, z něhož je pořízen filmový záznam. Provinilec musí počítat s vyloučením či "označením" (jako nehodný společník). Ostatní svědkové Jehovovi se musí takovému člověku vyhýbat, nezdravit ho na ulici a nesmí jej zvat k sobě domů. Pokud toto přestoupí, pak jim samým hrozí výslech nebo i vyloučení.

Vzpomínám si na jeden takovýto obzvláště varovný případ, jenž se udál před několika lety v Massachusetts, kde žiji. Život jednoho ze svědků již nešlo zachránit, ležel na smrtelné posteli. Avšak jeho rodina bydlela v Kalifornii. Vzdálenost vylučovala, aby jej navštívili dříve, než zemře. Doktor mu sdělil, že transfuze krve by jej patrně udržela při životě dostatečně dlouho, aby se mohl se svojí rodinou ještě setkat. A tak onen člověk s transfuzí souhlasil a tento zákrok jej zachoval při vědomí dostatečně dlouho, aby se s ním mohla jeho rodina rozloučit. Jenže ho též udržela při životě dostatečně dlouho na to, aby jej v nemocnici navštívil právní výbor jako soudní komise svědků Jehovových. Uvelebila se kolem postele a začala ho soudit. Na smrtelné posteli byl vyloučen z organizace. A když už dalším svědkům nezbývalo mnoho času na to, aby mu projevili svůj soucit, sbor vydal prohlášení, že kdokoli by mu šel na pohřeb, musí počítat s tím, že bude vyslýchán právním výborem.

Je-li svědek Jehovův vyloučen, může přijít i o rodinné zázemí. V mnoha případech vyloučený svědek shledává,

že jej opustila žena i děti. Svědek zaměstnaný u jiného svědka může být propuštěn z práce. Svědek, který má od jiného svědka pronajatý byt, může být soudně vystěhován. Toto není žádné zveličování. Vzpomínám si na svědka Jehovova, který mi zavolal poté, co mne viděl, jak jsem poblíž shromáždění Watchtower demonstroval heslem: 'Čtěte bibli, a ne Watchtower.' Do telefonu se mi svěřil, že to, co jsem vyjádřil, poznal jako pravdu, ale že se jí nemůže řídit z několika důvodů. Oženil se se svědkyní. Byl zaměstnán u svědka. A jeho příbytek byl pronajatý od svědka. Věděl, že by tohle všechno ztratil, kdyby se za pravdu postavil. Byl příliš bojácný, aby to dokázal.

Vyloučení je pevně zavedenou, oficiální politikou organizace Watchtower. Nedávno jeden funkcionář Watchtower vypovídal před Evropskou komisí pro lidská práva v tom smyslu, že tohle jejich politikou není. Organizace se na Evropskou komisi obrátila proto, že jí v Bulharsku nebyl oficiálně přiznán náboženský status. V odpovědi na tento apel bulharská vláda uvedla, že takovéto žádosti nemohla vyhovět, protože (mimo jiné) svědkové odmítají transfuze krve a ani neumožňují, aby je dostávaly jejich děti, a tudíž ohrožují zdraví veřejnosti.

Odcituji, jak organizace Watchtower před komisí vypovíдалa ve věci transfuzí krve. (K dispozici komukoli, kdo se chce obrátit na tajemníka komise pro lidská práva ve Štrasburku.)

'Co se týče odmítnutí transfuze krve, společenství coby žadatel uznává, že ačkoli toto je součástí náboženské nauky svědků Jehovových, její přijetí závisí na osobním rozhodnutí jednotlivce, kterého se týká. Svědek Jehovův, který se rozhodne pro přijetí transfuze krve, nebývá postižen žádnými náboženskými sankcemi.' Toto je zřejmá a naprostá lež. Svědkové se o autoritách opakovaně zmiňovali ve své sankcionující literatuře a postihují jimi každého, kdo přijal transfuzi krve. Jak může

náboženská organizace takto lhát? Vysvětlení je prosté. Oni to za lež nepovažují. Domnívají se, že se jedná o 'strategii teokratického boje' a ta je součástí jejich oficiální politiky.

Svědkové svoji organizaci posuzují jako prodloužení Božího království zde na Zemi. Oni věří, že v roce 1914 byl Ježíš dosazen na trůn jako "Král Božího nebeského Království" a tehdy také začala jeho přítomnost v královské moci, a že jeho pozemským zjevením je organizace svědků Jehovových.

Své teokratické školy připodobňují k výchovné paži královské vlády. Právním výborům přiřítají úlohu nezaujatého prostředníka = to je ten "věrný a rozvášný otrok" oné teokratické vlády, kterou považují za funkční. Vládní systémy Anglie, Francie, USA, Bulharska či jakékoli jiné země považují za nepřátelské. A když nějaká vláda proti nim podnikne jakákoli opatření, považují toto za projev nepřátelství, jako ve válce.

Nerespektují vlastní výpověď

Ke svému oficiálnímu pojetí teokratického boje se bez obalu vyjadřují. V jedné z publikací *Watchtower* dávají za příklad ženu, která pro jejich duchovní úřad slovy i skutky zastírala pravdu. Podle nich však nebyla lhářkou, nýbrž využívala strategie teokratické války.

Několik dalších článků v publikacích *Watchtower* zachází do značných podrobností při vysvětlování, že klamání nepřátelské vlády fakticky není lhaním, nýbrž strategií teokratického boje.

Nedošlo k žádným změnám ohledně přetrvávajícího vylučování těch, kteří se proviní, což je běžně přiznáváno i při telefonických rozhovorech se svědky o výpovědi před komisí pro lidská práva, dle které svědkové Jehovovi, kteří přijmou krev, nebyvají postiženi žádnými sankcemi. Výpověď, kterou přednesli přímo před touto komisí pro lidská práva, tedy nepovažují za směrodatnou.

Tato skutečnost by měla být svědkům připomínána. Svědek mívá vážné

problémy s pochopením čehokoli, co odporuje učení Watchtower. Společnost (Organizace SJ) má jejich myšlení tak pevně pod kontrolou, že pokud zjistí, že nějaká skutečnost učení Watchtower vyvrací, tak ji nesmějí uznat. Avšak pokud byste je upozornili na obdobná fakta, na něž jsem poukázal já, a oni by si je mohli sami ověřit (v tomto případě z informačních zdrojů Evropské komise pro lidská práva), budou rozrušeni a rozčílí se.

Odmítnutí **transfúze krve** je prvním z pěti dogmat zasahujících ve značné míře do jejich životů; tato dogmata vyčleníme, abychom dokázali jejich nesprávnost.

Druhým je '**nové světlo**'. Je jím něco, čemu svědek dříve nevěřil. 'Nové světlo' pro vás může představovat neznámý pojem. Kdykoli se v časopise *Watchtower* či v jiné publikaci *Watchtower* objeví čerstvě schválené kredo, svědek se na ně odvolává jako na 'novou pravdu'. Nová pravda někdy popírá pravdu starou, a tehdy již stará pravda více pravdou není. Stává se lží. (Občas organizace *Watchtower* sáhla zpět do minulosti a oživila některou z oněch lží, vydávajíc ji za novou pravdu.)

Nová pravda, o níž se zmiňují v souvislosti s dogmatem číslo 2, vyšla najevo v časopise *Awake* ze dne 22. června 1982. Před tímto datem svědkové v tohle nevěřili. Bylo totiž oznámeno, že svědkové Jehovovi sice nesmí přijímat krev jako celek, avšak určité její části ano. Mohou užívat složky, jež jsou obsaženy v lécích na hemofilii, Faktor VIII, imunoglobiny a albumin. Mohou též přijímat svoji vlastní krev, jestliže opustila tělo, cirkulovala v přístroji pro činnost srdce a plic a byla přímo navrácena zpět do vlastního těla. Avšak onen článek je poučuje, že musí odmítat leukocyty, erytrocyty, plazmu a krevní destičky. A nesmí přijmout ani svoji vlastní krev v tom případě, že by opustila jejich tělo a třeba i jen po několika vteřin zůstávala v krevním vaku.

O pravdě rozhoduje většina

K takovému usnesení dospěl řídící orgán svědků Jehovových v Brooklynu, ve státě New York. Je nám známo, že bylo schváleno při hlasování dvoutřetinovou většinou. Početnější část řídicího orgánu může rozhodovat o tom, zda je určitá doktrína pravdou, či nikoli.

Třetím podivuhodným dogmatem uznávaným svědky Jehovovými je, že **není života po smrti**. Poučují, že duše je člověkem samým, a že s člověkem současně umírá i ona. Duch je pouhou životní energií, jako elektrina. Co se svědků týče, v duši není obsažena žádná osobitost ani podstata. Když zemřete, nezbude po vás vůbec nic.

Oni věří v takové vzkříšení, jež je přetvořením. Bůh vytváří ještě jednu vaši kopii, duplikát. Ale fakticky to není vaše duše vložená do vzkříšeného těla; je to kopie. Pokud vám to připomíná klonování, tak jistá analogie tu je. Tudiž, oni skutečně ve vzkříšení nevěří.

Žádné vzkříšení

Takovýto plán samozřejmě nevychází z bible, ale svědkové se budou přít a z bible 'předkládat důkazy'. Kdybyste mi dovolili, abych si zahrál na svědka Jehovova (kterým jsem po 13 let byl), pak bych se odvolával na *Knihu Kazatel 9:5*, a četl (z *Překladau nového světa svědků*) - 'Nebo živí vědí, že umřít mají, mrtví pak nevědí nic.' Pak bych nalistoval *Ezechiele 18:4* - 'Aj, všecky duše mé jsou [tako promlouvá Bůh], jakož duše otcova, tak i duše synovy mé jsou. Duše, kteráž hřeší, ta umře.' Jako svědek bych měl pocit, že jsem ke svému tvrzení předložil důkaz.

Takovéto kritické tvrzení ale v jiném článku vyvrátím.

Nyní uvedu čtvrté dogma svědků, jež budí pozornost. Oni věří, že **pouze 144 000** z nich přijde do nebe. Ostatní se těší na život na Zemi. A věří, že jsou velkým zástupem, o němž (jak uvádějí) je prorokováno v bibli, že bude přebývat na Zemi navěky, a do nebe nepůjde. Když si prohlížíte knihy svědků Jehovových, díváte se na barevná záznamy

překrásné Země; ráje, ve kterém si děti hrají se lvy, tygry a hady. Právě tam mají svědkové Jehovovi své místo. Do nebe se jich dostane jen 144 000.

Soudce Rutherford, druhý prezident Watchtower, zavedl toto dogma v roce 1935. Jako kdyby toho roku otevřenou bránu do nebe s prasknutím zabouchl. Ti, kteří se stali svědky před rokem 1935 věří, že se do nebe dostanou, ale ti, kteří se jimi stali později, věří, že autobus je obsazen a příležitost promarněna. Aby toto mohli prokázat, odvolávají se například na *Žalm 37:29*. Zde čteme: 'Ale spravedliví ujmou zemi dědičně, a na věky v ní přebývají budou.' Poznamenávají, že se verš o odchodu do nebe nezmiňuje. Pouze 144 000 z nich je Kristovou nevěstou. Jenom 144 000 se jich narodilo znovu. Tyto výsady pro každého na Zemi skončily v roce 1935.

Svědkové přijímají svátost jednou do roka. Služebníci předstoupí a podnos s chlebem putuje mezi řadami; avšak nikdo jej nepozře. Totéž se odehrává s kalichem. Oni se nad ním pomodlí, aby poté dál putoval mezi řadami; nikdo se z něj ovšem nenapije.

Pokud je ve shromáždění přítomen natolik starý svědek, že mohl být pokřtěn před rokem 1935, ten přijímá, ale ostatní nikoli. Ve většině shromáždění se však taková osoba nenachází, neboť z oněch 144 000, kteří se dostanou do nebe, jich na Zemi zbývá méně než 9 000. Vloni již žilo 8 756 (SV 1.1.1999) Ve světě existuje asi 80 000 až 90 000 sborů svědků Jehovových. To znamená, že na každý z deseti sborů přijímá symboly Památné smlouvy nejvýše jeden příslušník z oněch 144 000. Tudiž, v devíti z deseti sborů je svátost přijímána bez přijímání. Touto praxí se ještě budeme zabírat v dalším článku, v němž dokážeme její nesprávnost.

'Ježíš byl anděl'

Svědkové Jehovovi mimo jiné věří, že **Ježíš byl andělem**. Oni tvrdí, že **byl stvořenou bytostí**. Ve své bibli pozměnili text ze *sv. Jana 1:1* tak, že by Ježíš

nebyl Bohem, nýbrž nějakým bohem. Duch svatý rovněž není Bohem, ani ztělesněním. **Duch svatý je silou**, takže by se svědkové mohli, ve stylu filmů o hvězdných válkách, vyprávět slovy: 'Síla tě prováže.'

Všechna tato dogmata i veškerá další kréda svědků jsou odvislá od jednoho: že Watchtower Society je jedinou pravou organizací boží; jestliže toto vyvrátíte, když tedy můžete prokázat, že takové tvrzení je nesprávné, pak můžete vyvrátit všechna ostatní dogmata. Když nebudete řešit doktrinářskou představu, dle které je Watchtower zástupcem Boha, tak je nepřesvědčíte, aby upustili od svých jakýchkoli jiných názorů.

Můžete citovat z Písma svatého, jenže tímto způsobem v nich zájem nezbudíte. Pro ně je vždy podstatné, jaké stanovisko zastává Watchtower.

Pakliže jste byli při setkáních se svědky Jehovovými neúspěšní, nebudte z toho nešťastní. Oni nestudují bibli tak jako vy - s touhou pochopit, co pro vás zjevil Bůh. Po většinu času věnované přemlouváním a obracením lidí na svoji víru. Každý čtvrtek se večer koná dvouhodinové shromáždění, během něhož někteří hrají roli svědků u zápraží a jiní roli těch, kteří svědky nejsou.

Možná, že jste diskusi se svědky Jehovovými podstoupili jako začátečníci, jenže oni něco podobného prodělali mnohokrát. Oni taková střetnutí nacvičovali. Jsou instruováni, co říci, aby vás uvedli v omyl, a uskutečňují to i v praxi.

Přibližně 5 hodin týdně svědkové tráví na schůzkách, při nichž většinu času promarní při nácvičce, jak dokázat nesprávnost jiných nauk, a jak se odvolávat na bibli, aby podepřeli svá tvrzení. V důsledku toho mohou vzbuzovat dojem, jako by svoji bibli znali. Ale ve skutečnosti tomu tak nebývá.

Ve sboru svědků Jehovových jsem působil jako starší osm let. Část této doby jsem odsloužil coby takzvaný předsedající dozorce sboru, tedy analo-

gicky jakoby církevní pastor. Měl bych přiznat, že poté, co jsem opustil svědky a četl vůbec poprvé *Rímanům 8*, jsem měl pocit, jako kdybych se hroutil k zemi. Do té doby mi nebylo známo, že toto je psáno v bibli.

Svědkové Jehovovi své bibli nerozumí. Byli zasvěceni do základů bible se zaměřením na vybrané klíčové verše, jež jim slouží jako podklad pro jejich podivné teorie. Takovéto verše bývají jedinými biblickými pasážemi, s nimiž se obeznámili. Tudiž, nebudte z toho nešťastní, když se při diskusi se svědky dostanete do problémů.

Zasvěcení do základů Bible

Původně jsme pojednávali o doktríně, jíž srdce většiny svědků až překypuje: dle ní musí být transfuze krve odmítána. Nesmírně by se rozčílili, kdybyste si dovolili v tomto bodě s nimi nesouhlasit. Jak jsme vypožorovali, oni se odvolávají na židovský zákon ze *3. knihy Mojžíšovy* o potravě (*3. kniha Mojžíšova 17:14 a 7:26-27*) s výstrahou, že se nepřipouští požívání krve. Avšak nalistujte *3. knihu Mojžíšovu 3:17*, verš, jenž při svém zasvěcení do základů bible opomíjejí. Citují opět z *Překlada nového světa* svědků Jehovových, skýtaje takto věrohodný náhled i pro svědky samé.

Ve *3. knize Mojžíšově 3:17* stojí psáno: 'Právem věčným po rodech vašich, ve všech příbytcích vašich žádného tuku a žádně krve nebudete jísti.' Jestliže na tento verš upozorníte svědky, zjistíte, že s tímto dosud vůbec nebyli obeznámeni. Práví se v něm, že se nemá požívat krev, a ani tuk. Tudiž se svědka můžete dotázat, zda důsledně odmítá tuk právě tak, jako odmítá krev. Nebude vědět, jak odpovědět, neboť svědkové si neuvědomují, že vystříhat se tuku je dle bible stejně nezbytné, jako vystříhat se krve. Oni vyčlenili část ze židovského zákona o potravě, překroutili ji tak, aby sloužila jejich záměrům, a přeskočili další verše.

Až se vzpamatují z vašeho 'nového' verše, svědkové prohlásí, že jejich víra

není založena toliko na jakémsi židovském zákoně o potravě, že nepožívat krev je v souladu s křesťanským učěním, a poukází na *Skutky 15:29*.

Tam nám je ukládáno 'vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.' Pakliže vyčleníte tento jediný verš, může se zdát, že krev odmítat musíte. Avšak z celkového kontextu vyplývá, že se jednalo o dobu, kdy do sborů židů, kteří se obrátili na víru, byli přijímáni pohané.

Představte si například, co by se stalo, kdyby při společné večeři někteří věřící jedli jen to, co je košer, a jiní věřící by jedli cokoli. Prvotní křesťané museli počítat s případným konfliktem mezi židokřesťany a pohanokřesťany. Ve *Skutcích 15* je mimo jiné zaznamenáno opatření, jež v té době apoštolové učinili, aby odradili pohany obrácené na víru od přečinů proti židovským členům sboru.

Bylo to zřejmě opatření jen dočasné, neboť je v něm též zmínka o vyvarování se masitého jídla obětovaného modlám, a přesto apoštol později napsal, že se nemají starat, odkud jídlo pochází. Kdyby vám někdo řekl 'Toto maso je poskvrněno modlářským chrámem', tak je nemusíte jíst, abyste se vyvarovali pohoršení žida obráceného na víru, který vás provází. Ovšem tohle nebyl všeobecný či trvalý zákaz.

Jak tomu ve většině inepretací Watchtower bývá, i pro tuto je příznačnou snaha stanovit kontext verše. Obvykle vytrhávají verš ze souvislosti a následně mu přisuzují nesprávný význam.

Ta nejlepší odpověď na otázku transfuze krve je svědkovi dána Kristovým přístupem k problému svěcení soboty, jak se můžeme dočíst ve sv. *Matouši 12*. Podobnost mezi odmítáním transfuzí svědky Jehovovými a reakcí farizejů na skutky konané v sobotu je dosti nápadná.

Milosrdenství, a ne oběť

Ve sv. *Matouši 12:1* je psáno, že Ježíš šel v sobotu obilím. Jeho učedníci začali trhat klasy a jíst. Farizejové namítali, že učedníci dělali, co se v sobotu dělat nesmí. Ježíš poukázal na to, co udělal David, když měl hlad on i jeho družina. Jak vešel do Božího chrámu a jedl posvátné chleby, které směli jíst jen kněží. Ježíš také zdůraznil, že kněží nejednali dle zákona při přípravě obětí, a přece jsou bez viny. Pak pravil: "Kdybyste věděli, co znamená 'Milosrdenství chci, a ne oběť', neodsuzovali byste nevinné. Neboť Syn člověka je pánem nad sobotou."

Spasitel prohlásil, že Bůh chce milosrdenství, a ne oběť. Brzy poté vstoupil do jejich synagogy a uviděl tam člověka s ochrnutou rukou. Farizejové se jej dotázali, zda je dovoleno v sobotu uzdravovat. Odpověděl jim: 'Je někdo mezi vámi, kdyby měl jedinou ovci a ta by mu v sobotu spadla do jámy, aby ji hned neuchopil a nevytáhl? A oč větší cenu má člověk než ovce. Proto je dovoleno v sobotu konat dobré skutky.'

Kristus přikazuje milosrdenství

Z toho by měl svědek vyvodit důsledky. Jestliže vaše dítě potřebuje transfuzi krve, pak bez ohledu na to, jak si vysvětľujete zákony o potravě, máte následovat Krista, který nám přikázal, abychom ani v sobotu neponechávali ovci v jámě jejímu osudu. Řekli byste: 'Nenechávej vykrváčet k smrti své dítě kvůli zákonu o potravě.'

Ovšem také se můžete zmínit o otázce krevních složek. Svědkové určité komponenty krve užívat smí, avšak ne všechny. Kdybyste svědky požádali, aby otevřeli svou bibli a ukázali vám, kde je v ní psáno, že mohou užívat Faktor VIII a albumin, tak vám vyhovět samozřejmě nemohou, neboť jakýsi doplňkový zákon vymyšlený vedením Watchtower v Brooklynu v ní zaznamenán není. Proto je dobré na tuto otázku poukázat.

Jakmile připustí, že žádná posvátná kniha takovému usnesení neprosazuje, vyzvěte je, aby se obeznámili se sv. *Matoušem 15:8-9*. Tento verš je pro mne velice důležitý, protože byl bezprostřední příčinou toho, že jsem organizaci Watchtower opustil. Pán rozmlouval se svými odpůrci, zákoníky a farizeji. Uváděl citaci z *Izaiáše*, promlouvaje: 'Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě. Nadarmo mě však uctívají, když učí naukám, které jsou lidskými ustanoveními.'

Jako staršímu svědků Jehovových mi tato slova opravdu pronikla až do srdce a začal jsem si uvědomovat, že jsem vyučoval spíše přikázáním lidským, než přikázáním Boha. Tento verš by měl být svědkovi připomenut, když padne zmínka o ustanoveních týkajících se komponentů krve, neboť tato jsou zjevně přikázáními lidskými. Ježíš přece pravil, že ti, kteří učí naukám, jež jsou lidskými ustanoveními, je uctívají nadarmo.

David A. Reed - bývalý starší svědků Jehovových. *Autor nežádanějších knih o Watchtower probírá osvědčené metody přístupu ke svědkům Jehovovým.*

*Přeložil - Kess - z časopisu
SWORD & TROWEL 3 / 1998*

ROBINSON CRUSOE

- jen poutavé dobrodružství?

Kdo by nečetl Robinsona, nebo alespoň nevěděl o hlavní zápletce příběhu? Dnes už nikdo přesně nespočítá tisíce vydání, jež tato kniha v nejrůznějších jazycích zaznamenala. Přes tak ohromné rozšíření i tak ohromnou popularitu, již se nesporně těší, si dovolím tvrdit, že většina lidí vůbec netuší, co vlastně Daniel Defoe napsal. Jak to? Již od r. 1719, kdy dílo vyšlo, totiž také začala souběžně vycházet i velice rozsáhlá řada zkrácených, upravených a přepracovaných vydání. Tato se přitom rovněž překládala do cizích jazyků

a tam se jich chápali zase další úpravci a převypravovatelé, až se původní Robinson Crusoe změnil mnohdy k nepoznání.

Čeští čtenáři, kteří nebyli vzděláni v cizích jazycích, si na první překlad do češtiny museli počkat do r. 1797. I tak se ovšem nejednalo o překlad originálu, ale zvláště rozšířené úpravy Němce Campea. Po dlouhá léta všechna další vydání v Čechách vycházela z Campeho. Na přitažlivém námětu mnozí vyzkoušeli své umění. Za takové situace byl u nás původní Robinson až do konce 19. století prakticky zcela neznámý! Je s podivem, že nikoho nenapadlo, aby se poohlédl po původním textu.

Uplynulo celých 175 let od vydání anglického originálu, než byl konečně v Praze r. 1894 pořízen český překlad Defoeova díla. Zároveň šlo o oba díly. (Pro úplnost nutno konstatovat, že překlad nebyl zcela kompletní a přesný.) Opakované vydání následovalo už jen v r. 1910. V r. 1920 vyšel první díl v novém překladu do opravdu krásné češtiny od A. Vyskočila. Tento pak byl ještě samostatně vydáván v letech 1926, 1959, 1964 a 1968. První a druhý díl vyšel znovu až r. 1933, přičemž druhý díl přeložil T. Vodička (obdobně krásně, jako A. Vyskočil díl první). Tato práce byla vydána ještě v r. 1975 a 1986 nakladatelstvím Odeon, a to v knižní podobě zasluhující ocenění.

Shrnuto: První nezměněný díl se v češtině vydal všeho všudy 10 krát (ve slovenštině dvakrát) a druhý díl pouze 5 krát (na Slovensku jednou). Z více než stovky nejrůznějších Robinsonů u nás kdy vydaných, to tedy není mnoho.

Defoe však napsal ještě třetí díl nazvaný "Vážné úvahy během života Robinsona Crusoe". Jedná se o sérii moralistických a náboženských pojednání. Vážné úvahy jsou jak u nás, tak ve světě veřejnosti zcela neznámé. Pouze některé partie přeložil Bohuslav Hlinka do své knihy R. Crusoe - Mýtus a skutečnost (vyd. Práce 1983). Jinak se

s nimi v češtině nesetkáte. Nebylo jednoduché dostat se k nějakému výtisku v cizím jazyce (zřejmě jediný svazek v republice se nachází v Národní knihovně a je z r. 1721, v němčině). Je to myslím velká škoda, neboť z výřatků uvedených ve zmíněné knize je vidět, že jsou to úvahy a eseje hodnotné a Defoe má co říci. Je zde např. kapitola pojednávající o nutnosti naslouchat hlasu Prozřetelnosti, esej o poctivosti, o nemravnosti konverzace aj. Nedivím se, že kniha u většiny čtenářů neuspěla a byla jaksi smetena do propadlišť dějin.

Tím se dostávám ke zjištění, které bych rád sdělil (jistě pro někoho nové nebude):

Nahlédl jsem také do oné krásné knihy z Odeonu z r. 1986, kterou mi před lety darovali moji milí rodiče k Vánocům. (Tenkrát jsem ale knihu odložil do police, protože Robinsona jsem už měl přečteného - ovšem v převyprávění J. V. Plevy, 1956 - a ani se mne nikterak nezmocnila chuť přečíst si alespoň pokračování v druhém díle.) Až nyní jsem s překvapením objevil, že v Defoeově vyprávění je Bůh na prvním místě a že jde o dílo ryze křesťanské. Jedině neuvěřitelná troufalost mohla umožnit snížení tohoto jedinečného svědectví na pouhý dobrodružný román, ostatně, sám Defoe o tom prorocky píše v předmluvě: "*... a proto ti, kdo zkracují toto dílo, si počínají nejen urážlivě, nýbrž i darebácky a směšně, uvážíme-li, že zkracujíce knihu, jako by snižovali její cenu, zbavujíce ji všech těch úvah, náboženských i morálních, které jsou nejen nejkrásnější z celé knihy, nýbrž jsou vypočítány k nesmírnému prospěchu čtenářovu.*"

Autor věděl, že vyjádření neobyčejným způsobem přivádějící člověka k jeho Stvořiteli a za tím účelem psané, bude ničeno těmi, kdo ze své pýchy pomyšlení na Krista nesnesou. Při této příležitosti bych rád upozornil na další knihy D. Defoe, zejména "Deník morového roku".

Když jsem s četbou dospěl k poslední třetině knihy, zapsal jsem si při nočním bdění ve svém pokojíku následující: "Bůh mi odhalil a otevřel velké tajemství - dal mi poznat dílo zcela jedinečné - nádherné svědectví a geniálně vyvozovaná poučení v knize Robinson Crusoe. Toto živé vyznání sepsal, jistě v blízkosti Boží, velký křesťan a spisovatel D. Defoe."

Chtěl bych touto knihou obdarovávat přátele a známé. Prošel jsem už skoro všechny pražské antikvariáty a knihkupectví, ale sehnal jsem zatím jen dvě (u knihkupců už dávno nejsou). Dál se vydává pouze Plevův výtvor doporučený pro školy. Ale budme alespoň vděční za počín Odeonu před lety.

Budete-li tuto knihu číst, věřím, že vás četba velmi posílí, přivede blízko Bohu a dostane se vám mnoho poznání.

- žel -

JE TŘEBA ZABÍT SEKALA

Nejsem první ani poslední, kdo o zmíněném filmu píše. Přitom mi však nejde o posouzení, ale o ponaučení - i pro nás křesťany. Vždyť v něm křesťanská tematika (identita i konfrontace) vystupuje. Nejen v úloze pátera Flóry, jehož ztvárnil Jiří Bartoška, ale i v rolích obou hlavních hrdinů: statkáře zbohatlíka Ivana Sekala a kováře Jury Barana, českobratrského evangelíka.

Děj filmu,

který se odehrává během 2. sv. války v jedné vesnici na Hané, je vácem možná znám, přinejmenším z recenzí. Ivan Sekal, nemanželský syn, nutí své sousedy, pány v důchodovém věku, aby mu prodávali své statky. Daří se mu to, protože to dělá pod pohrůžkou udání Němcům a je nelítostný a arogantní. Počiná si sebejistě jako imperátor. Pro celou vesnici je to neskutečně realistická (nejen) noční můra, kterou nelze zahnat. Obecní rada dochází k jedinému řešení, figurujícímu v názvu filmu:

"Je třeba zabít Sekala." Ale kdo by to měl provést? Ve vesnici není nikdo, kdo by se Sekalovi mohl postavit. Situaci "zachrání" cizinec Jura Baran, přišedší odněkud z Valašska. Ten naopak představuje ztělesnění dobra, i když se k němu lidé nemají přivětivě, protože je "luterán". Obecní rada však Juru přinutí, aby úkol přijal, jinak jej udají, že pomáhal partyzánům. Dojde k souboji, z něhož Jura vyjde coby dost zraněný vítěz. Místo odměny a návštěvy lékaře strýcové kováře odvezou zpět na místo souboje. Mají strach, aby na ně nepadlo při Jurově ošetřování nějaké podezření. Jura Baran umírá vedle svého soka u božích muk, na místě, kde film i začíná.

Snímek má vyobrazit střet zla a dobra. Radikálního zla, které má reprezentovat Ivan Sekal. Ale při sledování filmu mne napadlo, že nebyl jediným viníkem. Sekal jen reagoval na to, že jím celá vesnice jako "parchantem" od dětství pohrdala a odsuzovala ho, "vydělila". A Sekala dlouhodobá etika jeho sousedů BOLELA, to lze z jeho chování vyčíst. Vždyť za svůj původ nemohl! Jeho bezohledné jednání bylo jen ozvěnou z lesa na to, jak se do lesa volalo. Další stín padá na "bezradné" hospodáře ve chvíli, když při jednání s Jurou Baranem jednájí vyděračsky, úplně v Sekalově stylu. Posledním (a největším) hřebem do duchovní rakve je jejich "záchranná akce". Pěkný povděk českého člověka.... Divákovým postojem už není podezření, ale OBVINĚNÍ "dobrych" a "neškodných" strýců, kteří dokládají, že ono zlo není nakumulováno jen v Sekalovi, ale je ROZLOŽENO do lidí, do všech vesničanů, a taktéž do časového rozpětí, mnohem delšího, než pouze několik let války (či měsíců), kdy je Sekal doma, nebo samotného krátkého období, které zachycuje film. To probíhá už od Sekalova dětství, kdy začal zažít příkoří a jednoznačné odmítnutí ze strany svého okolí. A tak se mně zdá, že hlavními hrdiny příběhu (ne filmu) jsou ve skutečnosti ti "strýci",

kteří všechno postupně zosnovali. Ti stojí v pozadí Sekalova i Baranova jednání. Kontrastní pak je, že ačkoliv oba protagonisté oplývají fyzickou převahou, vystupují na druhé straně jako loutky v režii obecních radních, kteří je mají v hrsti: z hlediska pohrdání nebo hrozby udáním. Úsudek si divák snadno vytvoří sám.... Pantátové hospodáři zakusili platnost přísloví "Kdo seje vítr, sklídí bouři". Stali se aktéry, a my svědky, zcela jiné sklizně, než na jakou poukazují záběry zralých plných klasů. Přírodní zákonitosti někdy znázorňují zákonitosti duchovní.

JAKÉ PONAUCHNÍ Z FILMU VYPLÝVÁ?

Že je třeba se ptát, jaký odraz najde mé nynější jednání v budoucnu. Jako by v každém našem kroku byl nějaký skrytý převodový mechanismus (s různým koeficientem zpoždění). Že každé velké zlo a "velký" hřích mívají své celkem nepatrné, ale i dlouhodobé, příčiny, jež pro nás mohou být v prvopočátku dokonce příjemné a výhodné. Konce však bývají zničující pro nás i pro okolí, ať po stránce tělesné, či duchovní. A naopak počátky setby dobra mohou být obtížné, možná se mohou zdát z úhlu přítomnosti i nesmyslné, ale ovoce, jeho hodnota, hojnost a trvalost však nenechají nikoho na pochybách, že to byla správná cesta, viz život Ježíše Krista. Každý z nás je článkem řetězce nebo řetězců příčin, průběhu a následků určitého jednání. A na počátku něčí životní tragédie může stát skupina obyčejných "slušných" lidí. Možná Vám to připadá banální a jako moralismus - proti tomu se dnes brojí, je to moderní. Ale my často v těch banálních a základních věcech nejvíce chybujeme. A kdo ty chyby napraví? Kdo vrátí čas?

- M.Ř. - PŘÍTEL LIDU, říjen 1998

Avšak zbabělci, nevěrní, nečistí, vražedci, cizoložníci, zaklánači, modláři a všichni lháři najdou svůj úděl v jezeře, kde hoří oheň a síra. To je ta druhá smrt." (Zjevení21,8)

NAPSALI JSTE NÁM

... Vždy se s manželem moc těšíme na další číslo časopisu Zápas o duši. Vždy jej přečteme téměř najednou. Je pravda, že úplně se vším, co v něm píšete, nesouhlasím a na některé věci mám poněkud jiný názor, ale to je myslím normální. Bůh nás všechny stvořil jako originální - jedinečné, neopakovatelné bytosti s odlišnými schopnostmi a s jiným poznáním. Každému dal jiný počet hřiven a podle toho, jak s nimi naložíme, budeme posuzováni. Přesto musíme zkoumat a hledat až do konce života, protože lidské vnímání je dosud omezené a často se v mnohém mýlíme. Bůh nás však skrze svého Ducha povede, pokud se vést necháme.

Dopis č. 119, J. Ch., Brno

... Chci Vám moc poděkovat, že tyto časopisy věnujete zdarma. V dnešní době je takový skutek jen ojedinělý. Děkuji Pánu Bohu za to, že Vám posílá do cesty i takové lidi, kteří Vám mohou poskytnout finanční dary. Já bych Vám také ráda přispěla, ale nejsme na tom finančně tak dobře. Máme čtyři holky, nejstarší je 12 let a nejmladší jeden a půl roku. Máme se co ohánět, tedy můj manžel, protože on jediný vydělává. Z mé mateřské se nedá moc pořídit. Žijeme ve skromnosti, ale s Pánem Bohem v srdci a to si myslím, že je nejdůležitější.

Rodina Š., Malenovice, dopis č. 263

... velice mne zaujal článek "Domácí škola" v říjnovém čísle Zápasu o duši. Mám bratra, který je žákem 5. třídy ZŠ. Jedná se o dítě hyperaktivní, nervózní, nesoustředivé. I když samotné učení mu větší potíže nepůsobí, neustále se potýká s problémy kázeňského rázu. Při vyučování vyžaduje individuální přístup, jehož se mu ve škole dostává minimálně. V důsledku je čas strávený ve škole využit málo efektivně a vlastní vyučování prakticky probíhá doma.

Domnívám se, že domácí škola by byla vhodnou alternativou. K její realizaci mně však chybí bližší informace a proto v návaznosti na Vaši poznámku uvedenou pod článkem se na Vás obracím s prosbou o jejich poskytnutí.
Dopis č. 1673, K. H.

Milí přátelé,
jmenuji se Dáša D., je mi 33 let. Jsem v plném invalidním důchodu. Postižená zrakově, po operaci páteře krční, epileptik. Děkuji, že duchodcům posíláte časopis Zápas o duši zdarma. Byla bych ráda, kdyby se ve Vašem časopise psalo, jak Bůh uzdravuje postižené lidi.

Děkuji Vám.
Dopis č. 206, Dáša D., Proboštov

Milá sestro a milý bratře,
v posledních dvou číslech časopisu ZOD jste uveřejnili na pokračování článek "Existují zázraky?". Podle mého soudu je to nejlepší článek v celé historii časopisu a to právě pro jeho závěr. V něm autor s náležitou skromností připomíná, jak si mají navzájem sloužit jednotlivé denominace. Měly by sloužit nejen samy sobě, ale především těm, kteří vidí v různorodosti křesťanských církví a denominací závažnou překážku pro připojení se ke kterékoliv z nich.

Zatímco celá řada článků v ZOD svědčí spíš o jisté pýše na určitou interpretaci Písma, závěr jmenovaného článku svědčí o něčem docela opačném. Např. věta "budme vděční za všechny **připomínky a kritiku**" (zvýrazněno mnou) svědčí o autorově pokoře před nevysvětlitelnými jevy a tudíž zázraky stvoření a spásy, před dlouho shovívavým a láskyplným Tvůrcem, Zachránce a Udržovatelem. ... Výše uvedené a úvodník posledního čísla mne vede k návrhu, zda by nyní (po deseti letech) neměl ZOD vycházet jako měsíčník. To hlavně proto, aby v něm bylo možné uveřejňovat více článků ve stejném duchu, jako je článek "Existují zázraky?"

Dopis č. 242, V.D., Olomouc

... důležité je, jsme-li skutečnými křesťany, to jest, je-li naším Pánem a Spasitelem Pán Ježíš Kristus. Všichni ti křesťané jsou znovuzrozeni a bez rozdílu příslušnosti k té které denominaci tvoří církev. Rozdíly, které mezi námi jsou v učení, v chápání některých oddílů Písma, pokud na nich nezávisí spasení, nás nemají rozdělovat do té míry, že se spolu nemůžeme scházet a modlit se za ztracený svět, že spolu nemůžeme komunikovat, že nejsme schopni spolu vycházet v lásce a porozumění.

... tím více cítím potřebu, aby všichni znovuzrození křesťané zanechali maličerných sporů a modlili se společně za tento ztracený svět. Co se týká časopisu ZOD, uznávám, že je moc potřebný právě dnes. Prosím, pište dál, neboť čas je blízko a jediná cesta pro lidi je jen ukřížovaný a vzkříšený Ježíš Kristus.

Roman L., Pardubice

Vážení přátelé,

v jednom kostele jsem si vzal dva z nabízených letáčků i "Party má svůj konec", kde na obrázcích jsou ti, kteří si myslí, že jsou dobří. Já jsem se nedávno opil a měl jsem z toho výčitky. Nechtěl bych to více dělat. Vaše knížka, kterou mi nabízíte mi jistě pomůže. Přeji Vám v nastávajícím roce 1999 hodně zdraví a úspěchů. Předem děkuji.

Dopis č. 1958, V.T., Nové Město/Met.

Vážení,

17.12. mi došel váš dopis č. 1704 spolu s několika brožurkami. Předem Vás upozorňuji, že na takové bláboly nejsem vůbec zvědavý a pokud mi je budete dále posílat, skončí okamžitě bez čtení v popelnici mezi ostatním bordelem. Nepovažujte mě za nějakého sprostáka, ale tohle mě doopravdy "vytočilo". To, že někdo ještě pořád žije ve středověku a má temno v mozku neznamená, že takoví jsou všichni. A já se za poblouznilého fanatika opravdu nepovažuji.

Dopis č. 1933, P.V., Brno

Tisková oprava:

V čísle 58 jsme v článku *Transcendentální meditace* nedopatřením uvedli zdroj citátu v odstavci "Z tiskového oznámení strany přírodního zákona" jako PURIF, 1/98 namísto DINGIR 1/98

Vydavatelům se omlouváme.

Vážení Steigerovi,
velice děkuji za Váš milý dopis č. 1723 a zároveň za nabídku časopisu "Zápas o duši". Byl jsem mile překvapen s jejím obsahem i provedením. Budu velice rád, když mi další vydání budete posílat na níže uvedenou adresu. Také se pokusím tento časopis půjčovat a o jeho obsahu diskutovat. Finanční příspěvky vyrovnám v 1. čtvrtletí.

Za všechnu Vaši práci a snažení Pánu velice děkuji a Vám vyprošuji požehnané vánoční svátky a mnoho statečností, lásky a naděje do příštího roku 1999.

Dopis č. 1957, J.P., Č. Kostelec

Slovo redakce:

Jak vidíte, nové adresy nám přicházejí nejrůznějším způsobem. Někteří čtenáři nám posílají adresy s žádostí, abychom na ně posílali Zápas o duši. Samozřejmě každé žádosti rádi vyhovíme. Přestože se v úvodu každé zproštědované zásilky odvoláváme na jméno toho, kdo nám adresu poslal, dostáváme občas nelichotivé dopisy nebo se nám zásilka vrátí zpět neotevřená. Kolik jich skončí v popelnici se nikdy nedovíme.

Byli bychom velmi vděční všem, kteří chtějí oslovit své blízké a milé, aby tak nejprve učinili sami osobním rozhovorem nebo půjčením vlastního výtisku, popř. kopií některého z článků. Budete-li mít jistotu, že Vaši přátelé o takovou četbu stojí, pošlete nám jejich adresu a my jim rádi pošleme dopis s nabídkou literatury a několik starších čísel časopisu ZOD zdarma.

Děkujeme za pochopení a těšíme se na každou plodnou spolupráci s našimi čtenáři při šíření zvěsti o spáse v Pánu Ježíši Kristu.

- redakce -

Z INTERNETU INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE DO ŠKOL

Informační technologie je v popředí zájmu všech globálních společností, vlád a armád. Aby bylo dost lidí, kteří budou tuto technologii ovládat a používat, je třeba zaměřit tímto směrem výuku už na základních školách. Proto je důležité mít v každé třídě co nejvíce počítačů a přístup na internet, což se pozvolna v australských školách děje.

Vláda ve Viktorii velkoryse nakupuje **multimedia capable notebooks** pro učitele státních škol v ceně 100 milionů australských dolarů. To představuje 37 000 kvalitních počítačů. Má to být druhá největší objednávka počítačů na světě. 15 % počítačů bude značky APPLE a 85 % v ceně 67 milionů budou IBM **compatible** Acer Extensa 500T. Nejsou to žádné podřadné mašinky. Pro zasvěcené a znalé - konfigurace je: Intel Pentium 233MHz **micro-processor with MMX a 512 MB L2 cache, 32 MB SDRAM, 3.2 GB pevný disk, 128-bit Neo Magicgraphic accelerator s 2 MB video RAM, 12,1" HPA TFT display, internal 1,44 MB floppy drive, internal 20x CD-ROM, 16-bit Sound Blaster Pro - compatible sound card, twin HI-FI Crystal Sound speakers driven by Yamaha YMF715E audio chip with build-in synthesiser and 3D enhanced controller, Xircom Real Port 10/100 Ethernet card a internal 56 kb/sec fax/modem.** Dvě NiMH baterie budou dodány s každým počítačem.

Zbývá otázka, kolik učitelů je skutečně schopných tuto technologii zvládnout a hlavně naučit žáčky z ní zachá-

zet. Každopádně ve Viktorii je politická vůle připravit mladou generaci na informační revoluci jedenadvacátého století.

Novinky

Ve zprávách nám řekli, že ceny místních telefonických hovorů půjdou dolů z 25 centů za hovor na asi 15 a možná až na 10 centů za hovor. Stane se tak díky zrušení monopolu zdejšího Telecomu, který se tu jmenuje Telstra (Telecom Australia), na místní hovory. Dálkové hovory doznaly této změny už dříve a slevnily až o 50 %, podle toho, jakou společnost si uživatel vybere. Místní hovory tu nemají impulsy. Kdysi to chtěla Telstra zavést, ale díky masovým protestům zákazníků to vzdala. Takže teď budeme moci být na internetu skoro pořád.

George Svehla

Volně zpracováno podle informací z časopisu Electronics Australia Neviditelný pes.

TRENDY

Náboženská svoboda v USA

Svoboda náboženského vyznání bývala ve Spojených státech pilířem demokracie. V posledních letech se situace výrazně mění:

- ✓ V r. 1997 středoškolák na Floridě byl vyloučen ze školy za to, že mimo vyučovací dobu rozdával náboženskou literaturu.
- ✓ Dva středoškoláci v Texasu byli upozorněni ředitelem školy, že je nežádoucí, aby do školy nosili růženec. Podle ředitele školy, růženec je symbolem gangů, ačkoliv ani jeden ze studentů nepatřil k žádné takové skupině.
- ✓ 1997 - Turisté, kteří se modlili před rotundou Bílého domu ve Washingtonu, byli vyzváni policií, aby se přestali modlit.
- ✓ 1996 - žák základní školy dostal nedostatečnou za to, že téma jeho školní písemky byl Ježíš Kristus.

✓ 1997 - Federální soud rozhodl ve státě Alabama, že žádné náboženské znaky, ani desatero, nesmí být umístěno na veřejných místech ve školách a žáci se nesmí účastnit ani dobrovolných modliteb. Tato skutečnost přispěla ke vzniku více než 10 000 skupinek věřících žáků, kteří dnes mají biblické skupinky mimo vyučovací dobu ve školách.

Islám

Konvertitě islámu v USA neustále přibývají. Nová mešita je postavena v průměru každých osm až devět dnů.

Kanada

Mark Harding, kanadský křesťan, strávil tři dny ve vězení. Tam se dostal na základě stížnosti Muslima, který se cítil zneuctěn traktátem, které Harding rozdával na veřejnosti. Muslimové vyjádřili svůj ostrý protest "trestného činu" za znevažování muslimské víry.

Hardingův případ je soudní test kanadské svobody řeči a vyznání víry.

- CRN Journal, 1997 -

"Zápas o duši" na Internetu:

<http://www.bb.sanet.sk/zod>

JAK HOSPODAŘÍME?

V lednu 1999 bylo hospodaření Občanského sdružení HCJB Zápas o duši podrobeno již třetí kontrole finančního úřadu. Opět nebyly shledány žádné závady. Tímto děkujeme br. Vlčkovi za vzorné vedení účtu.

Jak můžeme vyčíst z následující tabulky, jsme již po třetí v mínusu. V roce 1998 nám chybělo 54 504 Kč. Prosíme věřící čtenáře, kteří mohou přispět jakýmkoli darem, aby udrželi náš společný časopis v oběhu pro ty, kdo ještě našeho Spasitele Pána Ježíše Krista osobně neznají. Děkujeme.

ROK	KOLIK VÁS PŘISPĚLO	VAŠE DARY	TISK, POŠTA PŘEKLADY	ROZDÍL
1 990	138	21 612		
1 991	385	176 800	270 900	-94 100
1 992	366	311 688	271 010	40 678
1 993	872	295 542	322 571	-27 029
1 994	946	407 250	402 600	4 650
1 995	1 365	498 000	452 000	46 000
1 996	1 379	627 535	567 841	59 694
1 997	1 211	680 651	593 992	86 659
1 998	1 051	592 116	646 620	-54 504

Prosíme všechny dárce, aby na složenkách uváděli svůj Variabilní symbol .
Je uveden na etiketě nad vaší adresou. Bez něj nemůžeme určit dárce.

Připomínky, objednávky časopisu, kazet s pořady HCJB
- Dobrá novina, knihy "Zápas o duši" adresujte:

České země

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 392 / 1a
169 00 Praha 6 - Břevnov

Slovensko

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB - Dobrou novinu denně zachytíte z Ekvádoru

RÁNO: v létě v 7:30, v zimě v 6:30, tj. 5:30 UTC **9 765 kHz** - v pásmu 31 m.

VEČER: v létě ve 20:30, v zimě v 19:30, tj. 1830 UTC:

12 025, 15 550 nebo 17 795 a 21 470 kHz v pásmech 25, 19, 16 a 13 m.

Český rozhlas Plzeň připravujeme každou sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00
Velmi krátké vlny (VKV/FM): **106,7 105,3 103,4 102,4 100,8 95,8 91,0 MHz**

Proglas (Brno, Hostýn a Praděd) v sobotu od 7:15 do 8:30 (VKV)
107,5 90,6 a 93,3 MHz

Zápas o duši na Internetu: **<http://www.bb.sanet.sk/zod/>**

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 392/1a, 169 00 Praha 69

Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Tisknou **OSTRAVSKÉ TISKÁRNÝ**, Novinářská 7, Ostrava 1

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

Podávání novinových zásilek povoleno:

Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.